

Turistický magazín

ročník XVIII., říjen 2024

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Neztrácej čas
hledáním překážky,
možná že žádná není.“
-Franz Kafka-

Lépe do přírody mířit a minout, než mířit za pec a trefit se

Týden turistických informačních center

nabídne bohatý program a zábavu pro všechny

V termínu od 24. do 30. října 2024 proběhne již V. ročník Týdne turistických informačních center. Cílem akce je zdůraznit význam fungování infocenter i v dnešní digitální době a představit široké veřejnosti rozmanitou práci jejich zaměstnanců.

Akce začíná na Světový den pro rozvoj informací vyhlášený OSN, který zdůrazňuje důležitost přístupu k informacím v moderním světě.

Do letošního týdne TIC se zapojí více než 200 certifikovaných infocenter, která připravila širokou nabídku aktivit. Pro návštěvníky budou připraveny zábavné kvízy, kostýmované prohlídky, tvořivé dílny pro děti nebo ochutnávky regionálních produktů. Některá centra nabídnou návštěvníkům možnost nahlédnout do běžně nepřístupných míst či si na vlastní kůži vyzkoušet práci informačního pracovníka.

Například ve Vimperku zpřístupní zvonici zdarma a nabídnou ochutnávky regionálních produktů. Komentované prohlídky pro děti s názvem „Na den štrajchpudlíkem“ připravují ve Frýdku-Místku. V Bartošovicích na Novojičínsku uspořádají podzimní pooderské rybářské slavnosti. Maxíkovo dětské infocentrum s tvůrčími dílnami pro děti otevrou ve Kdyni. Plzeňská infocentra chystají pro veřejnost prohlídky radnice a Loosových interiérů.

Speciálním lákadlem pro sběratele jsou výroční turistické známky a vizitky, které byly vytvořeny

k příležitosti 30 let výročí Asociace turistických informačních center ČR. Z každého kraje vznikla jedna unikátní známka, kterou lze získat na vybraných

TIC. A nejen to – na fanoušky sběratelských suvenýrů čeká také malovaná komiksová pohlednice z edice Pidifkr, která s nadhledem zachycuje život v infocentrech.

Program zapojených TIC
<https://aticcr.cz>

Milí čtenáři,

deště ustaly, hladiny klesly, voda ustoupila. Vrásky z čela vodou postíženým snad také časem ustoupí. Škoda je všech vzpomínek, co lidem na fotografiích odplavaly. Ty se nahradit nedají, jako by člověka pak bylo nějak míň. Nakonec je ale vždycky nejdůležitější holý život. Jménem redakce bych chtěl poděkovat hasičům, záchranářům, zdravotníkům, policii, vojákům i dobrovolníkům, vy víte za co. Nově bych chtěl

poděkovat meteorologům a Aladinovi za varující včasné předpovědi vývoje povodňové situace. Stejně tak i vodo hospodářům za okamžité informace o situaci na většině toků i za alchymii při regulaci průtoků mnoha řek. Věřím, že stejně včasné se dostane pomoci od státu i z vybraných sbírek těm správným adresátům.

Stejně jako voda mizí v Severním, Baltském a Černém moři, mizí následky povodní z naší krajiny. Život jde dál a je plný překvapení, dobrých i těch druhých. Český statistický úřad šokoval veřejnost přiznáním, že ve statistice zahraničního obchodu za prvních 11 měsíců loňského roku nebyl deficit 94,2 mld. Kč, ale asi jen poloviční. Nicméně statistika zvedla míru inflace a ta mohla zvednout ceny nájmu a služeb v rámci inflační doložky. Tato doložka je smluvním ujednáním, které umožňuje majiteli a poskytovateli zvyšovat nájemné i služby v souladu s mírou inflace. Peníze, které by se zaplatily navíc díky statistické chybě, už nikdo nikdy neuvidí. Proto zjištění, že ČSÚ dělá takové boty, mi zkazilo dopoledne. Fakt, že od července platíme víc za elektřinu díky poplatku 5,10 Kč za každé odběrné místo měsíčně, protože se tím financuje nový úřad – Elektroenergetické datové centrum, mi zkazil odpoledne.

Nemůže mi to ale zkazit chuť k cestování a poznávání. Navíc když má být říjen podle dlouhodobé předpovědi teplotně nadprůměrný a srážkově podprůměrný. První polovinu ovlivní dozvuky babího léta a tu druhou podzimní počasí. Možná se bude i kabonit, ale to nic neznamená. Dobíjejte baterky před zimou aktivně – výlety přírodou, poznáním v muzeu a hýčkáním v lázních. Každému podle potřeby. V tomto vydání přinášíme mnohá pozvání na slunečné výlety teplotně nadprůměrným a srážkově podprůměrným podzimem. A bude-li se opravdu kabonit, máme pro vás hned několik mokrých variant výletů. Ostatně, věděli jste, že kabonit se mohou nejen mraky před bouřkou? Kabonit se může nezvolený politik, mračit manželka a lidem se i často tmí před očima, mohou být zachmuření, škaredit se a vraštit obočí. Ale co z toho? Mizerná nálada ještě nikdy nikoho nikam nedovedla. Kdežto turistické značení vás dovede vždy spolehlivě k cíli.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází
elektronicky
27. 9. 2024

KAM vybírá z obsahu

Rytíř Božího hrobu	3
Znalec řas, hub a plísní	5
Malíř mizejících měst	6
Fakta byla jeho zálibou	7
Pražský Chevalier	8
Další poklad na Rakovnicku	10
Šifruj a poznej Hradec	13
Mariánské Lázně. Seznamte se....	13
České Švýcarsko	14
Chmelařské muzeum Žatec	15
Schody tří růženců	16
Vysočina se k zimnímu spánku neukládá, přijedte!	19
Nechejte se okouzlit přírodním bohatstvím	20
Bum, báb, prásk...	22

Kláster Mariánská Týnice (880 let)

Skvost středověkého baroka má mnohem starší původ. Je historicky úzce spojen s nedalekým klásterem v Plasích.

Bývalé poutní místo, klášter Mariánská Týnice

Plaský klášter cisterciáků dal založit kníže Vladislav II. (1144). Obec Týnice připadla klášteru (1230) a nedlouho poté tu vzniklo poutní místo s kostelem a uctívanou sochou Panny Marie. Po časech „husitských“ došlo k rozprodeji majetku. Díky osvíceným opatům Ondřeji Trojerovi a Evženu Tyttlovi přichází Jan Blažej Santini-Aichel s novostavbou celého poutního areálu. Stavba začala roku 1711, Josef II. ale klášter zrušil (1785). Období chátrání skončilo ve 20. století po nákladné rekonstrukci.

-babok-

KAM na výlet s JITKOU LUČANOVOU

Známe se více než 20 let a vím, že jsi duší ičkařka. Asociace turistických informačních center letos slaví 30 let od svého vzniku, jaké to bude ohlédnutí?

Myslím že pozitivní. V TIC pracuji řadu let a do vedení ATIC ČR jsem se dostala delegováním mými kolegy z informačních center v našem kraji. Podařilo se nám prosadit Jednotnou certifikaci a klasifikaci turistických informačních center (JK TIC). Tím je garantována úroveň služeb TIC pro návštěvníky. Takto certifikováno je 527 TIC v ČR. Na Členském fóru ATIC ČR v Pardubicích, které proběhne 17.–18. 10., budeme slavit, ale také diskutovat nad budoucností TIC.

Jitka Lučanová,
vicepresidentka A.T.I.C. ČR

Jaká jsou tvá oblíbená místa v ČR?

Mám ráda Olomouc i celou střední Moravu. Je to moje rodiště, pracuji zde v infocentru, mám zde rodinu. Centrum Olomouce je po Praze druhou největší památkovou rezervací. Sloup Nejsvětější Trojice, zapsaný na seznam světového dědictví UNESCO, prochází nyní rekonstrukcí, ale je tu mnoho dalších památek. K našemu kraji patří také Jeseníky, které nabízejí zážitky, dobře značené turistické trasy i ochutnávku regionálních produktů. Určitě přijďte.

Děkuji za rozhovor.

Miroslav Foltýn

Olomoucká radnice

foto © archiv TIC Olomouc

Máš nějaký tip pro návštěvníky?

V termínu od 24. do 30. října 2024 bude probíhat 5. ročník Týdne turistických informačních center (TIC). Doporučuji v té době navštívit infocentra. Přes 200 z nich v celé ČR připravilo pro své návštěvníky bohatý program. Čekají vás soutěže, prohlídky, drobné dárky a další. Cílem akce je zdůraznit význam infocenter i v dnešní digitální době.

Poslední Přemyslovec (735 let)

Syn krále Václava II. a Gutty Habsburské Václav III. se narodil 6. října 1289 v Praze. V devíti letech jej zasnoubili s dcerou uherského krále Ondřeje III. (1298) a jako dvanáctiletého korunovali uherským králem (1301).

Václav III. u hrobu otce na Zbraslavi, Josef Mathauser

Slibná budoucnost sedmého českého a polského krále (1305–1306) a krále uherského (1301–1305) mohla pokračovat, pokud by nebyl v Olomouci v necelých osmnácti letech zavražděn. Stalo se tak ve čtvrtek 4. 8. 1306, v budově olomouckého kapitulního děkanství. „Václav III., král český, když se procházel v paláci na vzduchu po poledni, byl usmrčen krutým a nelidským Durynkem Konrádem řečeným z Mulhova...“ Tolik z nekrologia metropolitní olomoucké kapituly.

Antonín Fridrich

Dopisy čtenářů

Milá redakce, děkuji Vám za moc hezký časopis i za cenu, kterou jsem vyhrála. Protože ráda odpovím na Vaše soutěže, přimlouvala bych se za to, aby se odpovědní formulář trochu zjednodušil – jeho vyplňování mi často zabere víc času než vymýšlení odpovědí. Našeptávač by třeba zvládl spojit jméno a příjmení do jedné kolonky, případně ulici, město a PSČ na jeden řádek. Přejí Vám hezké léto a mnoho nápadů do dalších let. S pozdravem Kubánková
Milá paní Kubánková, předně mi dovolu poděkovat Vám za zájem o magazín KAM po Česku. Mluvíte mi z duše, odpovědní formulář u soutěží je složitý až běda. Problém ale je, že nepozorní soutěžící nám píšou do jednotlivých políček nesmysly, které vznikají například překlepy. Takto máme alespoň šanci identifikovat jen tu chybu, která neumožňuje výherce správně kontaktovat. Jde o to, že pokud by se psala adresa, tedy ulice, číslo popisné, orientační i směrovací a obec do jednoho pole, nebylo by v našich silách soutěže při vysoké chybovosti vůbec zpracovat. Nám jde ale především o to, aby výhru mohli získat všichni soutěžící, proto drobné překlepy opravujeme. Složitost odpovědí ale také odrazuje internetové roboty, kteří chtějí proniknout do systému, nebo poťouchlíky, kteří soutěže kazí. Děkuji Vám za pochopení a slibuji, že projdeme možnosti zjednodušení soutěžního formuláře.

Když se déšť nestydí, proč já bych měl?

Dobrý den, Váš časopis je krásný, s mnoha zajímavostmi a poučením, moc se mi líbí. Na straně šest je o lékaři Františku Patočkově, který se narodil v Turnově, uvedeno, že to bylo v září, ale narodil se 22. října. Maličká nesrovnalost. Přejí mnoho dalších krásných článků. Martincová

Krásný dobrý den, paní Martincová, předně mi dovolu poděkovat Vám za zájem o magazín KAM po Česku. Děkuji Vám také za upozornění, máte pravdu, netrefili jsme se s načasováním o celý jeden měsíc. Autor se už drží za hlavu a já si vyčini. Děkuji ještě jednou a srdečně zdravím.

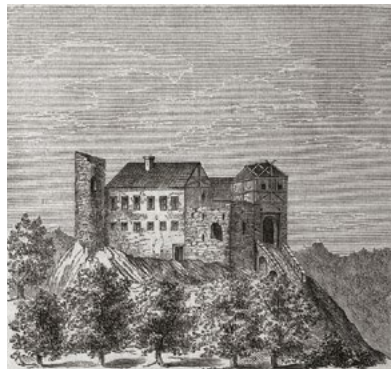
Luděk Sládek, šéfredaktor

Rytíř Božího hrobu (460 let)

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, jeden z nejvzdělanějších českých šlechticů své doby, se narodil roku 1564 na Klenově. Spisovatel, hudební skladatel, cestovatel, diplomat i válečník byl synem Jiřího Haranta z Polžic a Bezdruzic a Marie Anny Janovské z Janovic.

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic,
rytina Aegidia Sadclera, 1591

Hrad Pecka, asi 1750

navštívili Benátky a putovali do Svaté země, kde přijali titul rytíře Božího hrobu. Zážitky z těchto cest vedly Kryštofa Haranta k sepsání obsáhlého cestopisu, který byl zveřejněn v roce 1608, tiskem vyšel 1678 v Norimberku. V letech 1601–1612 byl komorníkem u dvora císaře Rudolfa II. a krátce i na dvoře císaře Matyáše. Nakonec odešel do ústraní na svůj hrad Pecka, kde se vě-

noval skládání hudby. Zájem o náboženská témata ho přivedl až ke konverzi k evangelictví a následně k aktivní účasti na povstání českých stavů. Po porážce na Bílé hoře byl zajat, uvězněn a popraven spolu s dalšími šlechtici 21. 6. 1621 na Staroměstském náměstí v Praze. Jeho tělo bylo vydáno poslední manželce Anně Saloménně Hradištské z Hořovic a pochoováno ve farním kostele v Pecce u Jičína.

Alice Braborcová

Česká princezna (735 let)

Anežka, dcera českého krále Václava II. a jeho první manželky Guty Habsburské, se narodila 6. října 1289. Jejím dvojčetem byl pozdější český král Václav III.

Když jí byly tři roky, české poselstvo během ceremonie korunovace německého krále Adolfa Návského v červnu 1292 sjednalo dohodu o sňatku Adolfova syna Ruprechta s princeznou Anežkou. Věno ve výši 10 000 hřiven stříbra bylo splatné ihned, výměnou za území českému králi. Pokud by Anežka přežila svého muže, připadlo by jí město Wiesbaden. Zemřela však již v sedmi letech (1296) a král Václav se rozhodl podporovat Albrechta Habsburského.

-lgs-

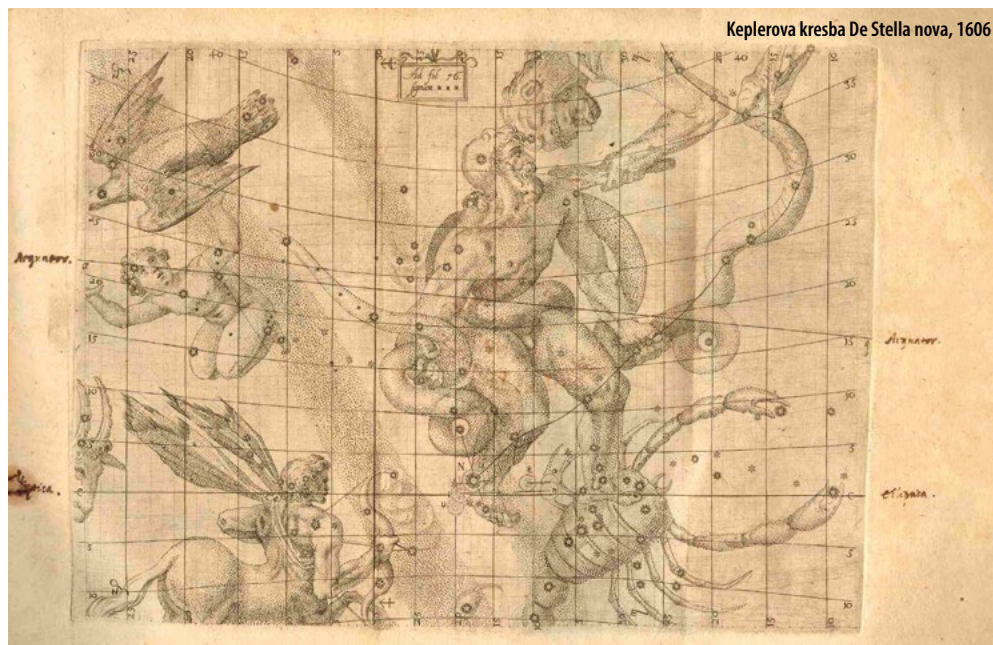

Přemyslovský znak

foto © Wikimedia Commons

Supernova (420 let)

Janem Keplerem byla supernova pozorována v Praze 17. října 1604. Později dostala jeho jméno.

Keplerova kresba De Stella nova, 1606

Prvně byla viděna už 9. 10. 1604. Jasnost původně nevýrazné hvězdy se náhle zvýšila a byla pozorovatelná prostým okem celý rok. Důkladněji ji studoval právě Kepler, který svá pozorování

publikoval (1606) v pojednání De Stella nova in pede Serpentarii (O nové hvězdě v Hadonošových nohách).

Alois Rula

Snílci, nebo kverulanti? (635 let)

Kritizovat veřejné uctívání svatých? To nemůže dobře skončit. Ohnutý hřbet to většinou vyřeší...

Kněží Matěj z Janova, Jakub z Kaplic a Ondřej coby předchůdci Husovi a představitelé rané české reformace to mysleli dobře. Kárali rozdíly mezi biblí a chováním církve, přehnané uctívání svatých, jejich ostatků a obrazů. Doporučovali zbožný život, pokoru a křesťanskou lásku. Matěj z Janova vystudoval

v Paříži a od roku 1381 kázal česky v Praze. Brzo si ho všimli a v roce 1388 byl nucen odvolat pět „bludných“ článků. Následně došlo na zákaz výkonu kněžských funkcí a svůj hřbet ohnul v září 1392, kdy slíbil poslušnost pražskému arcibiskupovi, čímž mohl nadále působit v kněžském úřadu.

Matěj z Janova,
kresba J. L. Pomíjela, cca 1940

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

1. 10. 1434 (590 let)

Na zemském sněmu v Praze Rokycanova strana upustila od požadavku všeobecného zavedení přijímání podobojí a žádala jen **určení kostelů** v Čechách a na Moravě, kde bude možné kalich přijímat, **a provádět volbu** pražského arcibiskupa a biskupa olomouckého na zemských sněmech.

2. 10. 1349 (675 let)

Karel IV. zaručuje **beztrčnost městu Norimberku** v případě protižidovského pogromu. Udělil tomuto městu povolení srovnat židovskou čtvrť se zemí. Císař obecně toleroval pogromy v německých říšských městech. Naopak v zemích Koruny české židy z ekonomických důvodů chránil.

2. 10. 1939 (85 let)

Po uzavření dohody mezi vládou Francie a Československým národním výborem bylo rozhodnuto o **zformování pěší divize**. Mužstvo se skládalo jak z dobrovolníků uprchlých z Protektorátu a Slovenského státu, tak i z mobilizovaných československých občanů trvale usídlených ve Francii.

3. 10. 1949 (75 let)

V Praze byla zahájena komunistická **akce T-43**, která byla plánovanou perzekucí osob a měla současně zajistit pro tábory nucených prací velký počet internovaných. Cílem bylo zastrašit opoziční aktivisty od protirežimního odporu a souvisela s plánem vyčistit velká města od reakce.

8. 10. 1989 (35 let)

Občané východního Německa žádají na velvyslanectví NSR v Praze o **vycestování do Spolkové republiky Německo**. V budově ambasády jich byly 4 tisíce. Malou Stranu zaplavily jejich trabanty a wartburgy.

Osudový Mnichov poprvé (405 let)

Defenestrace v květnu 1618 v Praze „odšpuntovala“ válku proti katolíkům. Ti ale nelenili. Snažili se spojit síly a hledali posily v zahraničí. V Mnichově podepsali roku 1619 důležitou smlouvu.

Nepokoje a defenestrace v Praze vyvolaly u katolíků zděšení. Bylo jasné, že nepůjde jen o lokální českou akci a že katolická církev v Evropě je obecně v ohrožení. Bylo třeba jednat, a tak se také stalo. Čerstvě zvolený římsko-německý Ferdinand II., císař Svaté říše římské, kolem roku 1614 na zpáteční cestě z korunovace ve Frankfurtu do Vídně uzavřel

Ferdinand II., císař Svaté říše římské, kolem roku 1614

v Mnichově dohodu s bavorským vévodou Maxmiliánem I. Oba příbuzní oslovili další katolické spojence v Polsku a Španělsku, oživilo Katolickou ligu a domluvili společnou finanční

a vojenskou pomoc. Maxmilián dostal za odměnu Horní Rakousy. Intenzivní diplomatická jednání probíhala ve dnech 2.–5. října, samotná dohoda je datována 8. říjnem, císařova ratifikace

Maxmilián I. Bavorský na obrazu Joachima von Sandrarta, 1641–1643

proběhla o pět dní později. Obsahuje preambuli, šest článků, závěrečné shrnutí a vlastnoruční podpisy obou pánů. Dohoda měla kromě písemné části ještě jednu ústní a neveřejnou. Ferdinandovým nejdůležitějším ústupkem Maxmiliánovi bylo přenesení falcké kurfiřtské hodnosti, čímž se mohl stát členem exklusivního klubu volitelů panovníka. Následkem smlouvy zůstaly země Koruny české až do roku 1918 součástí habsburské dynastie a Horní Falc integrální součástí Svobodného státu Bavorsko.

Libor Patočka

foto © Wikimedia Commons

Trpký Schönbrunnský mír (215 let)

Kdo seje vítr, sklízí bouři. Rakousko dlouho „zlobilo“ a dráždilo Napoleona vyhlášením válek. Ten se mu „odvděčil“ uzavřením míru 14. října 1809 ve Vídni.

Císařský palác Schönbrunn, Vídeň

V dubnu 1809 Rakousko vpadlo do Bavorska a Francouzi ustupovali. Ale rychle se vše obrátilo. Napoleon v květnu obsadil Vídeň a další ránu Rakousku zasadil v červenci v bitvě u Znojma. Přišel čas diplomatického souboru a vyjednávání. Napoleon hrozil rozdělením habsburské říše a odstavením vládnoucího rodu, poté

ustoupil k územním kompenzacím. Během šesti týdnů na straně Rakouska jednali hrabě Metternich s generálem Nugetem a Francii zastupoval Jean-Baptiste de Champagny. Dva dny před uzavřením

smlouvy došlo k neúspěšnému pokusu o atentát na Napoleona, což mělo další vliv na konečné znění smlouvy. Podmínky byly tvrdé a nemilosrdné. Rakousko přenechalo Italskému království Gorizii, Terst, Rijeku, jižní Korutany a část východního Tyrolska. Bavorsku pak odevzdalo Salcburk, Berchtesgaden a Innskou čtvrť. Rakousko ztratilo

Mapa zobrazující územní ztráty po Schönbrunnském míru

odebráním části Chorvatska přístup k moři i západní Halič s Krakovem, které postoupilo Velkovévodství varšavskému. Kromě územní redukce zhruba o rozloze 110 000 km² určovala smlouva navíc kontribuce ve výši 85 milionů zlatých a redukci armády na 150 000 mužů. Schönbrunnský mír byl pro Rakousko skutečnou katastrofou a stal se pouze dočasným řešením pro aktuální příměří. Další válka v Evropě se dala určitě čekat...

-babok-

foto © Wikimedia Commons

1539

(485 let)

Petr Vok z Rožmberka

* 1. 10. 1539

† 6. 11. 1611

český politik a představitel českých stavů, poslední z rodu

1799

(225 let)

Vincenz Priessnitz

* 4. 10. 1799

† 28. 11. 1851

německý zakladatel přírodního léčitelství

1829

(195 let)

František rytíř Stejskal

* 20. 10. 1829

† 25. 8. 1898

český šlechtic, policejní prezident ve Vídni a Praze

Znalec řas, hub a plísni (215 let)

To se podaří málokdy – nadšení pro přírodovědu podpořené výrazným kreslířským talentem. V době počátků fotografie doslova dar z nebes. Tak to byl August Josef Corda.

Narodil se 22. října 1809 v Liberci a hned v prvním roce života přišel o rodiče. Byl vychováván babičkou v Liberci a později strýcem v Praze. Od mládí mu učarovala příroda ve všech jejích podobách. Během gymnaziálních studií se ocitl ve Vlasteneckém muzeu (dnes Národním), kde se začal věnovat studiu dosud opomíjené skupiny nižších tajnosnubných rostlin a hub. Podobně jako houby do sebe horlivě nasával poznatky z mnoha oborů, krátce studoval lékařství, vypomáhal jako pomocný lékař při zvládání epidemie cholery a čím dál více se věnoval botanice. V letech 1826–1828 začal své odborné publikace o mechorostech,

August Josef Corda, 1922

plísňích atp. doplňovat vynikajícími kresbami studovaných jevů. Další jeho díla zaujala i známého přírodovědce Alexandra Humbolta, který mu zprostředkoval řadu odborných kontaktů a představil ho budoucímu mecenáši Kašparu Šternberkovi. Ten mu v roce 1835 nabídl funkci kustoda živočišných sbírek ve výše uvedeném muzeu s platem 400 zlatých ročně. V „dresu“ muzea pak August Corda vytvořil největší mykologická díla o drobných mikroskopických houbách, kde popsal velký počet nových druhů včetně jejích nákresů. Jde o nejcenější části fondů mykologického oddělení. Na podzim 1848 byl vyslán na vědeckou

Ilustrace z Icones fungorum

expedici do Texasu. Když se vracel lodí se sbírkami domů, 16. 2. 1849 loď zmizela v Karibském moři.

-babok-

Historia magistra vitae

11. 10. 1414 (610 let)

„**Mistr Jan**, obeslán jsa na concilium a sbor konstanský, aby se toho, což naň od nepřátel jeho žalováno bylo, spravil a z víry své počet učinil, prvé nežli glejtu od císaře Zigmunda dostal, z **Prahy vyjel**.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 870)

11. 10. 1424 (600 let)

„**Zemřel** na morní bolest v obležení hradu Příbyslavě **Jan Žižka z Trocnova**, jinak z Kalicha, táhna do Moravy s knížetem Zigmundem Korybutem a Pražany. Hejtman český nepřemožený od hlízy přemožen.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 870)

13. 10. 1409 (615 let)

„V neděli po sv. Diviši čteno v kolleji **Veliké privilegium a obdarování Václava IV.** římského a českého krále, kteréž dal potom mistrům českým na tři hlasy při volení rektora universitatis etc.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 875)

13. 10. 1429 (595 let)

„Na den Burkhardta, **Čechové oblehli město Budešín** u Hořejších Lužicích, ale tak mnoho způsobili, jako u Gorlice před desíti dny.“ Zhořelec byl Čechy bezúspěšně obléhán 3. 10. 1429. (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 875)

13. 10. 1929 (95 let)

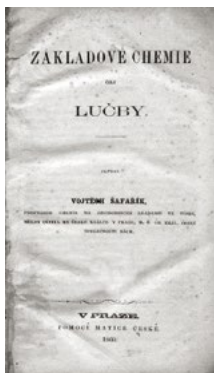
První rozhlasové vysílání z dostihů Velké pardubické. 48. ročník vyhrál sedmiletý bělouš Ben Hur s německým žokejem Gustavem Schwandtem v konkurenci dalších 11 koní s časem 12 minut 37 sekund. První Velká pardubická se běžela v roce 1874, zvítězil kůň Fantôme s britským žokejem.

Jablko dál od stromu? (195 let)

Může spolu souviset etnografie, jazykověda, historie a chemie s astronomií? Těžko i snadno. V rodině Šafaříkových se to povedlo.

Vojtěch Šafařík, 1882

Kniha Vojtěcha Šafaříka
Základové chemie čili lučby

zakutálelo hlavně k chemii. Rodičům Vojtěcha se stal 26. října 1829 srbský Novi Sad. Chemii studoval v Praze, Berlíně a v Göttingenu. V letech 1851–1856 učil na První české reálce v Praze. V roce 1869 se stal profesorem chemie

na české polytechnice, prvním profesorem chemie její české části (1882) a vydal první českou vysokoškolskou učebnici Základové chemie čili lučby (1860). S oborem otce se potkal v roce 1859, kdy ze svého pohledu chemika

označil Královédvorský a Zelenohorský rukopis za podvrh. Byla to těžká rána od Šafaříků pro Františka Palackého. Částečnou útěchou mu mohla být činnost Vojtěcha při vytváření českého chemického názvosloví, kterým ho rovněž pověřil otec. Vojtěch již existující Presslovy a Jungmannovy pojmy jako například vodík, uhlík a kyslík ponechal, jiné jako barvík (chrom), kostík (fosfor), pochvistík (nikl) aj. vyřadil. Zásadním jeho přínosem je zavedení osmi koncovek oxidačních stavů, které zná každý školák (-ný, -natý, -itý atd.). Závěr života mu vyplnila astronomie a pozorování nebe z vlastní hvězdárny na Vinohradech. Vojtěch Šafařík zemřel 2. 7. 1902 v Praze a byl pohřben na Olšanských hřbitovech.

-liban-

Řeč bude částečně o známějším Pavlu Josefu Šafaříkovi, etnografovi, jazykovědci a historikovi, ale hlavně o jeho synovi Vojtěchu Šafaříkovi. Otec byl svou prací synovi velkým příkladem, ale pomyslné jablko se

1849
(175 let)
František Xaver Marat
* 22. 10. 1849
† 29. 6. 1915
český katolický kněz a politik, velmistr řádu křižovníků

1889
(135 let)
Antonín Bořek-Dohalský
* 23. 10. 1889
† 3. 9. 1942
český šlechtic, katolický kněz a protinacistický odbojář

1894
(130 let)
Karel Plicka
* 14. 10. 1894
† 6. 5. 1987
český etnograf, hudebník, filmový scenárista, režisér, kameraman, fotograf, spoluzakládal AMU

Historia magistra vitae

14. 10. 1584 (440 let)

Na Moravě **začal platit gregoriánský kalendář**, asi o 10 měsíců později než v Čechách. Po sobotě 3. října následovala neděle 14. října. V Čechách se tak v roce 1584 slavily Velikonoce o čtyři týdny dříve než na Moravě. Reformu provedl svým mandátem z 3. 12. 1583 císař Rudolf II.

15. 10. 1424 (600 let)

„Kněz Prokůpek a kněz Ambrož se sirotky (husité Žižkovi) **donesli mrtvolu Žižkovu** do Hradce Králové, kde jsou jej pochovali v kostele sv. Ducha u velkého oltáře. Později však převezeno tělo do Čáslavě.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 878)

8. 10. 1699 (325 let)

V Čáslavi se narodil **Bernard Henet** († 18. 8. 1770 Žďár nad Sázavou), v letech 1738–1770 opat cisterciáckého kláštera Studnice Blahoslavené Panny Marie ve Žďáru nad Sázavou. Nahradiť opata Václava Vejmluvu a navázal na jeho rozsáhlé stavební aktivity, narušené požárem.

19. 10. 1919 (105 let)

Generálmajor ve výslužbě **Stanislav Hlučka** se narodil 19. 10. 1919 v Blažovicích († 15. 10. 2008). Byl to čs. stíhací pilot a politický vězeň. Roku 1968 byl plně rehabilitován, v armádě působil ještě do roku 1976. Od roku 1992 byl předsedou Sdružení zahraničních letců.

20. 10. 1884 (140 let)

„Sněm království českého **schválil zřízení Akademie nadačního fondu** Jana Petra hraběte Straky z Nedabylic.“ (Kalendář hist. národa českého, D. A. z Veleslavína, str. 889) Strakova akademie podporovala ve vzdělávání chudou mládež z vyšších stavů.

Kníže a milovník koní (190 let)

Ferdinand Bonaventura Kristián Josef Hieronymus Rafael kníže Kinský z Vchynic a Tetova se narodil 22. října 1834 ve Vídni. Byl jediným synem knížete Rudolfa Kinského.

Ferdinand Bonaventura Kinský, Josef Kriehuber, 1867

Po smrti otce zdědil ve věku jednoho roku knížecí titul a rozsáhlý majetek v Čechách, ke kterému patřilo několik

velkostatků s výměrou cca 26 000 hektarů půdy. V době nezletilosti zajišťovala poručnickou správu majetku jeho matka Vilemína, rozená Colloredo-Mansfeldová. On sám převzal správu majetku po dosažení zletilosti v roce 1856. Ve stejném roce byl jmenován c. k. komořím. Ve Vídni se oženil (5. 4. 1856) s princeznou Marií Josefou z Lichtenštejna a měli spolu postupně sedm dětí. Stal se dědičným členem Panské sněmovny rakouské říšské rady (1861), byl jmenován c. k. tajným radou (1863), patřil k osobnostem veřejného a společenského života v Čechách. Byl poslancem českého zemského sněmu (1866–1870).

Zámek v Heřmanově Městci

Holdoval parforsním honům, což byla nachystaná štvance, kdy šlechta na koních pomocí psů štvála předem odchyceného jelena s cílem ho vyčerpat. Miloval i sportovní jezdeckví a díky tomu se spřátelil s rakouskou císařovnou Alžbětou. V roce 1873 se stal rytířem Řádu zlatého rouna a roku 1874 stál u zrodu Velké pardubické steeplechase. Kníže Ferdinand Kinský zemřel na zámku v Heřmanově Městci 2. 1. 1904 po jezddecké nehodě a byl pochován v rodinné hrobce Kinských v Budenicích.

-felix-

foto © Wikimedia Commons

Malíř mizejících měst (165 let)

Václav Jansa se narodil 22. října 1859 v dnes zaniklé obci Slatinice do rodiny pastýře Václava Janseho a Marie, rozené Holubové. Rodiče pracovali u hraběte Herbersteina, proto se později stěhovali do Solan u Lovosic.

Václav Jansa, 1896

Václav Jansa, Salla terrena u Waldštiny, 1898

Václav se tu sice vyučil kupcem, nicméně se i dál věnoval své největší zálibě – malování. Kvůli studiím odjel do Prahy, kde byl přijat na AVU, odkud ale kolem roku 1879 přešel na akademii ve Vídni. Často cestoval, maloval rád krajinu, především jihočeskou a Krkonoš. Když v roce 1893 začala asanace

pražského ghetta, Starého a Nového Města, vznikla komise s úkolem sepsat památky a dokumentovat domy a ulice určené k asanaci. Fotograf Eckert pořídil jako člen komise (1894–1898) 40 snímků a zapůjčil 500 dalších z uplynulých 20 let své tvorby. SVÚ Mánes inicioval pořízení akvarelů vybraných míst

v asanačním pásmu. Úkol svěřil Václavu Jansovi, který v letech 1895–1900 namaloval 150 barevných akvarelů zachycujících mizející části Prahy. S Marií Reinerovou se oženil 16. 2. 1895 v Písku a měli dcery Věru (*1900) a Libuši (*1904). V roce 1905 vytvořil pro plzeňské městské historické muzeum další soubor akvarelů mizejícího města– Stará Plzeň. V letech 1894–1895 s M. Alšem pracoval na diorámě Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou, roku 1891 namaloval hraběti Harrachovi dioráma Krkonoš a roku 1898 s L. Maroldem spolupracoval na Bitvě u Lipan (Maroldovo panorama). Václav Jansa zemřel v Černošicích 29. 6. 1913 a pohřben byl na pražských Olšanských hřbitovech.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons; Ludek Sládek

1904
(120 let)
Libuše Jansová
* 5. 10. 1904
† 1. 1. 1996
první česká archeoložka, specialistka na dobu laténskou

1929
(95 let)
Evžen Plocek
* 29. 10. 1929
† 9. 4. 1969
český dělník, následovník Palacha, tzv. pochodeň č. 3

1944
(80 let)
Jindřich Šilhán
* 16. 10. 1944
† 10. 4. 2000
český astronom, pedagog, pozoroval zákrytové proměnné hvězdy

obou zemských jazyků.

Zapomenutý Bučina (115 let)

Jméno českého fotografa, kameramana a novináře Ferdinanda Bučiny je tak trochu skryté ve stínu známějších pražských umělců. Přesto je jeho dílo důležitou součástí historie české fotografie.

Narodil se 26. října 1909 v pražských Nuslích v rodině obchodníka s potravinami Josefa Bučiny a jeho ženy Marie. Školní docházku absolvoval na Smíchově, v jedenácti letech se stal členem skautského oddílu. Tady si vytvořil vztah k přírodě, získal celoživotní přátele a poznal budoucí manželku. Po maturitě na gymnáziu se přihlásil ke studiu na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Školu však nedokončil a začal pracovat v obchodě svého otce. V roce 1936

František Bučina, 1945

se oženil s Vlastou Sychrovskou a vydali se na svatební cestu na Podkarpatskou Rus. Kvůli této cestě si Bučina pořídil kvalitní fotografické vybavení včetně kamery. Vznikly série fotografií a filmových reportáží, které publikoval v časopisech, filmových týdenících a žurnálech. Na základě těchto snímků získal práci pro oddělení cizineckého ruchu ministerstva obchodu. Během druhé světové války byl zaměstnán jako laborant a pořídil

Alšovo nábřeží v Praze, dnes nevidané, kluci hrají kuličky, 50. léta 20. stol.

sérii snímků v Javorníku nad Veličkou, kde fotografoval život prostých lidí na Hornácku. Po roce 1946 působil jako scenárista, kameraman i režisér filmů propagujících cestovní ruch. Věnoval se rovněž fotografii architektonických a uměleckých památek. Zemřel 10. 11. 1994 ve věku 85 let v Praze a byl pochován na Vyšehradském hřbitově.

-aba-

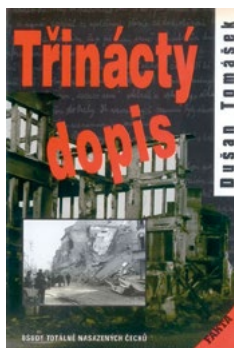
Fakta byla jeho zálibou (100 let)

Český novinář a spisovatel literatury faktu Dušan Tomášek se narodil v Pelhřimově 13. října 1924. Po maturitě na tamním gymnáziu vystudoval Fakultu osvěty a novinářství Univerzity Karlovy v Praze.

Dušan Tomášek

válka, totální nasazení v rakouském Grazu i další historické milníky. Soustředil se zejména na domácí a zahraniční československý protinacistický odboj. Od roku 1990 byl členem Obce spisovatelů a Klubu autorů literatury faktu. Z jeho děl můžeme připomenout např. Konfidenti, Deník druhé republiky, Třináctý dopis o osudu totálně nasazených Čechů, Nevyhlášená válka: boje o Slovensko 1918–1920 a další. Ve spolupráci s prof. Robertem Kvačkem se podílel např. na titulech Causa Emil Hácha nebo Generál Alois Eliáš: jeden český osud. Po listopadu 1989 působil jako pedagog na Fakultě žurnalistiky

Třináctý dopis o osudu totálně nasazených Čechů, 2000

Deník druhé republiky, 1988

Po studiích se věnoval zpravodajství v Kulturní politice, Zemědělských novinách, Večerní Praze, Květech, psal fejetony, spolupracoval s Českým rozhlasem, Českou televizí i dalšími redakcemi. Známe je jako autor literatury faktu. Jeho tvorbu ovlivnila druhá světová

válka, totální nasazení v rakouském Grazu i další historické milníky. Soustředil se zejména na domácí a zahraniční československý protinacistický odboj. Od roku 1990 byl členem Obce spisovatelů a Klubu autorů literatury faktu. Z jeho děl můžeme připomenout např. Konfidenti, Deník druhé republiky, Třináctý dopis o osudu totálně nasazených Čechů, Nevyhlášená válka: boje o Slovensko 1918–1920 a další. Ve spolupráci s prof. Robertem Kvačkem se podílel např. na titulech Causa Emil Hácha nebo Generál Alois Eliáš: jeden český osud. Po listopadu 1989 působil jako pedagog na Fakultě žurnalistiky

FF Univerzity Karlovy. Za své dílo obdržel několikrát Cenu E. E. Kische a také Výroční cenu Miroslava Ivanova za celoživotní dílo v literatuře faktu. Dušan Tomášek zemřel 9. 11. 2016 v Praze a pohřben byl v Pelhřimově.

-feli-

1944

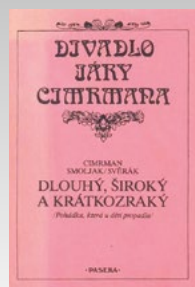
(80 let)

Jan Suchý

* 10. 10. 1944

† 24. 8. 2021

český hokejista, nejproduktivnější obránce v čs. hokejové historii

1974

(50 let)

Dlouhý, Široký a Krátkozraký

17. 10. 1974

premiéra hry Divadla Járy Cimrmana

1984

(40 let)

Nobelova cena za literaturu

11. 10. 1984

za Jaroslava Seiferta ji převzala jeho dcera Jana 10. 12. 1984

Historia magistra vitae

24. 10. 1474 (550 let)

„Král Vladislav český přitáhl

k Bratislavě, máje 20 000 lidu na větším díle pěšího, a tam spolu s otcem svým, Kazimírem, králem polským oblehli krále Matyáše Uherského.“ Veleslavín cituje Curaea a Cromera. (Kalendář hist. národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 897)

24. 10. 1639 (385 let)

Zbraslavský klášter u Prahy byl vypálen švédskými vojsky. Cisterciácký klášter, Aula Regia, založený roku 1292, utrpěl za třicetileté války velké škody. V letech 1611 a 1612 byl opakovaně vydrancován. Císařská armáda v roce 1645 devastaci klášterního areálu téměř dokončila.

25. 10. 1419 (605 let)

Krátce po první pražské defenestraci došlo k **obléhání Vyšehradu husity**. Tímto nenadálým přepadem se husité pod vedením Jana Žižky z Trocnova Vyšehradu zmocnili. Ne však nadlouho, o několik dní později bylo uzavřeno příměří a husité museli Vyšehrad vrátit.

27. 10. 1439 (585 let)

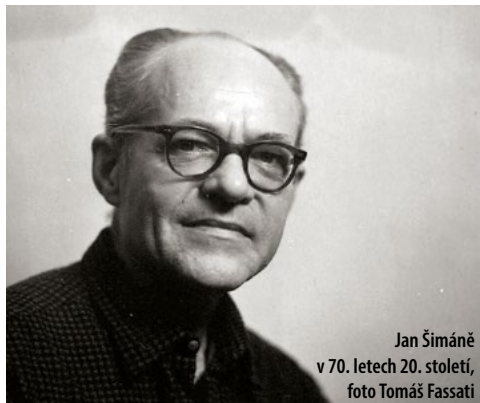
„Umřel císař Albrecht II., král uherský a český, upadl z nemírného jedení melounů a z horka v úplavici, pochován na královském Bělehradě vedle tchána svého, císaře Zigmunda. Zanechal manželky těhotné.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 904)

28. 10. 1424 (600 let)

Husitská vojska dobyla Mohelnici, vypálila ji a povražila na 700 jejích obyvatel. Město bylo v druhé polovině 15. století obnoveno a kolem historického jádra byly vystavěny kamenné hradby se čtyřmi bránami. Z této doby se zachovala jediná severní, tzv. Vodní brána z roku 1540.

Věčný skaut (100 let)

Je to vlastně strašně jednoduché. Žít mravně a pomáhat druhým. Veškerá práce Jana Šimáně „Galéna“ se točila kolem organizování mimoškolních činností dětských kolektivů.

Jan Šimáně
v 70. letech 20. století,
foto Tomáš Fassati

Narodil se 1. října 1924 v Praze. Od mládí cvičil v Sokole a byl členem Junáka. Jeho organizační talent se projevil už ve 12 letech, kdy založil v Bělči nad Orlicí se svými mladšími sourozenci a prázdninovými přáteli dětský klub DMKK (Družstvo mladých kamarádů a kamarádek). O rok později (1937) změnili svůj klub na celoroční, sídlící v Praze pod novým názvem KPN (Klub Parta nerozlučných), který fungoval utajeně i v průběhu německé okupace. V roce 1944 vznikla i tajná večerní klubovní škola s přednáškami dospělých k různým společenským tématům a s výukou cizích jazyků. KPN měl po válce členy, kteří organizovali hry, výpravy, tábory a ostatní život klubů pro chlapce a děvčata současně. Po roce 1948 byl Junák zakázán, Jan Šimáně pracoval jako vychovatel

Jan Šimáně mezi mládeží

na učilišti a ředitel Krajského domu pionýrů v Praze-Karlíně. V 60. letech v pozici redaktora časopisu ABC zakládal dětské kluby se zaměřením na techniku, historii a přírodu. Přemíra aktivity kolem obnovy českého skautingu a šéfredaktorství časopisu Skaut-Junák v roce 1968 mu následně „vynesla“ trest odnětí svobody. V roce 1991 založil Galénovu nadaci a aktivně se účastnil letních táborů. Celoživotní skaut Jan Šimáně zemřel 13. 2. 2013 v Táboře a byl pohřben na Vinohradském hřbitově v Praze.

-babok-

Pražský Chevalier (145 let)

Český písničkář, herec, textař, skladatel, spisovatel a režisér Karel Hašler se narodil 31. října 1879 v Praze na Zlíchově do dělnické rodiny Antonína a Marie Hašlerových. Na přání otce se vyučil rukavičkářem, ale zakrátko se dal k divadlu.

Karel Hašler, 1927

Karel Hašler, Staré zámecké schody,
Stanislav Hanzík, 2009

Nejprve vystupoval v kočovných společnostech v Brně a Lublani, ve smíchovském divadle Pavla Švandy a v roce 1903 byl přijat do Národního divadla v Praze. Zároveň účinkoval v různých kabaretech a varieté, např. v Lucerně a Divadle Rokoko. Po vzniku ČSR vedl několik let Lucernu a založil v Praze velkou revue po vzoru pařížských scén. Písničky začal skládat již před první světovou válkou

pod vlivem svého švagra Rudolfa Frimla. Jeho písně se staly velmi populární nejen díky obsahu, ale také díky krásným melodiím. Hašler byl velkým patriotem a ve svých textech nikoho nešetřil, zvláště politiky. Vedl bohémský život a v roce 1916 byl propuštěn z Národního divadla pro nekázeň. S filmem přišel do kontaktu již v němé éře. S nástupem zvukového filmu začal skládat filmovou hudbu, písničky a vytvořil desítky filmových rolí. Za druhé světové války se nepokrytě stavěl na odpor proti okupantům, a i přes mnohá varování byl nakonec zatčen a internován v koncentračním táboře Mauthausen. Zemřel na následky mučení 22. 12. 1941. S manželkou Zdenkou Frimlovou měl dva syny, kteří později oba odjeli do USA. Měl také nemanželského syna Thomase, který se narodil až po jeho smrti. Karel Hašler byl jmenován Rytířem české kultury in memoriam.

Marie Petrušková

Sběratel hmyzu (175 let)

V Praze se 19. října 1849 narodil Napoleon Manuel Kheil, budoucí významný český entomolog, který za života nashromáždil sbírku 27 230 exemplářů hmyzu. Byl jedním ze zakladatelů České společnosti entomologické.

N. M. Kheil, Národní album, 1899

Jamides talinga Kheil z čeledi Lycaenidae,
popsán Kheilem, 1884

Po studiích na gymnáziu v Praze pokračoval studiem práv na Karlově univerzitě, která však nedokončil. V roce 1876 vykonal zkoušky a získal kvalifikaci pro činnost učitele na vyšších obchodních školách. Působil na obchodní škole svého otce a v roce 1881 otevřel v Praze svou obchodní školu, kde byl i ředitelem. Věnoval se obchodu, ovládal němčinu, francouzštinu i španělštinu a jeho velkým

koníčkem byla entomologie. K ní jej inspiroval zejména jeho kmotr, český entomolog MUDr. František Antonín Nickerl (1813–1871). Sbíral domácí druhy hmyzu z oblasti Čech a přidával i sběry zahraniční z území Španělska, jižní Francie, Alžíru a další. Pod vlivem francouzského sběratele Josepha Azame-ma (1858–1921) se

začal věnovat i studiu rovnokřídlých. Popsal několik druhů a poddruhů hmyzu, např. Jamides talinga Kheil, 1884. Byl významným mecenášem entomologického oddělení pražského Národního muzea, kterému odkázal svou sbírku. Napoleon Manuel Kheil zemřel v Praze 1. 11. 1923 a byl pohřben na Olšanských hřbitovech.

-mf-

Mládí Franze Kafky

Dětství a mládí slavného spisovatele se odehrávalo ještě ve středověkých uličkách Starého Města pražského. Narodil se 3. července 1883 v domě, který už dávno nestojí. Byl zbourán v rámci asanace přilehlého židovského ghetta.

Pamětní deska Karla Hladíka Franzi Kafkovi

Dům U Červeného páva v Kamzické ulici

Malý Franz vyrůstal kousek od Staroměstského náměstí, nyní náměstí Franze Kafky (dříve Kurný trh), a odsud začal v šesti letech chodit do školy. Nová německá škola sídlila v Masné ulici a cesta do školy byla pro Franze tehdy velmi stresující. Měl strach, že se cestou ztratí. Díky výbornému prospěchu později postoupil na Německé gymnázium, které sídlilo v paláci Gotz-Kinských na Staroměstském náměstí. Na této prestižní adrese měl také jeho otec Hermann Kafka od roku 1912 svůj obchod. Rodina se několikrát stěhovala, svůj byt měla také v gotickém domě U Minuty, kde se narodily všechny tři Kafkovy sestry. V roce 1901 zahájil

studia na Karlově univerzitě a roku 1906 byl promován doktorem práv. Zřejmě ještě za studií navštěvoval vyhlášený nevěstinec v domě U Červeného páva v Kamzické uličce, kam chodila řada osobností včetně německy píšících spisovatelů. Ve svých 24 letech nastoupil do pražské pobočky pojišťovny Assicurazioni Generali se sídlem v Terstu, odtamtud po dvou letech odešel do Dělnické úrazové pojišťovny v ulici Na Poříčí, kde strávil zbytek svého aktivního pracovního života. V roce 1922 požádal ze zdravotních důvodů o uvolnění ze zaměstnaneckého poměru.

-aba-

Praha Florenc

Pražské autobusové nádraží Na Florenci znají všichni, a když ne, tak většina určitě. Tenhle kout ale nikdy nepatřil k nejkrásnějším částem Prahy.

Pohled od ulice Na Florenci

V minulosti tu končila osada německých kupců Poříč, neudržované cesty lemovaly hradby. Dnešní název ulice Na Florenci je odvozen od italského slova florentes – kvetoucí zahrady, nebo od Italů z Florencie, které do Čech pozval Karel IV., když roku 1348 zakládal Nové Město. Řemeslníci z Florencie se usídlili v okolí dnešní ulice Na Florenci. Původní zástavbu tvořily domky se zahradami, což odkazuje na latinské florens – kvetoucí. Každopádně první písemná zmínka o Florenci je z 15. století.

-lgs-

HUDBA A TEXTY

EDDIE PERFECT

LIBRETO

SCOTT BROWN A ANTHONY KING

BEETLEJUICE

HUDEBNÍ
DIVADLO
KARLÍN

MUZIKÁLOVÁ KOMEDIE

Podle filmu the Geffen Company,
scénář Michael McDowell a Larry Wilson
Uváděno ve spolupráci s Music Theatre International
www.mtishows.eu

WWW.HDK.CZ

Další poklad na Rakovnicku

Tentokrát se jedná o 12 zlatých keltských mincí, statérů, z 3. až 2. století před Kristem. Poklad nevyčísitelné hodnoty se našel v místech, kde byl před čtyřmi lety nalezen depot zlatých šperků z doby stěhování národů.

Odborný posudek Národního muzea potvrdil, že se jedná o soubor unikátních bójských ražeb na našem území z konce střední doby laténské. Jde o zcela první archeologicky dokumentovaný zá-
měrně uložený soubor těchto mincí u nás. Keltskou minci našel účastník muzejní přednášky, který se

Jedna z mincí v ruce archeoložky Kateřiny Blažkové

Opuková hlava Kelta z Mšeckých Žehrovic

šel s detektorem kovů projít do lesa. Nález oznámil, muzeum místo odborně prozkoumalo a zabezpečilo. Nalezené mince jsou v nominální hodnotě jednoho, třetiny a osminy statéru. Nejmenší mince v hodnotě čtyřiačtyřicetiny statéru má pouhé 4 mm v průměru. Zajímavostí je, že její ražba nemá známé srovnání. Perfektně zachovalé mince možná nebyly nikdy v oběhu. Známým nálezem na Rakovnicku byla v roce 1943 překrásně zpracovaná opuková hlava Kelta, replika je v Muzeu Nové Strašecí.

-red-

Regionální poklady středních Čech

Lokální výroba, kvalita, originalita – to jsou základní znaky regionálních produktů. Přírodní výrobky jsou ovlivněné mimo jiné přírodními podmínkami.

Královskou cestou proudí turisté z celého světa a je tu i modernizované Turistické informační centrum Středočeské centrály cestovního ruchu. Najdete tu produkty lokálních řemeslníků, včetně vín. Středočeský kraj možná neznáte jako typickou vinařskou oblast. Přesto zde najdete oblasti plné vinic a lahodného vína. Ať už ve zmíněné prodejně nebo při svém putování regionem si tak dopřejete

Kutná Hora, vinice pod bývalou jezuitskou kolejí

Prodejna regionálních produktů na Královské cestě

víno plné chuti a tradic. Pokud plánujete strávit čas v Kutné Hoře, dopřejte si posezení se sklenkou u vinice Pod Barborou v samém srdci města. Místní rodinné vinařství Vinné sklepy Kutná Hora ve městě obnovilo zašlou slávu pěstování vinné révy na Kutnohorsku, jehož tradice sahá do 12. století. Degustaci dobrého vína prožijete v prostorách kláštera svatě Voršily. Degustační sklep nebo lisovnu vína můžete obdivovat i nedaleko Kolína ve Vinařství Klučov.

-red-

foto © archiv Středočeské centrály cestovního ruchu; Vinné sklepy Kutná Hora

Povodeň v rezervaci divokých koní

Povodně 2024 postihly také rezervaci velkých kopytníků na březích Lužnice. Padesátiletou vodou byla zaplavena rezervace divokých koní u obce Majdalena.

Nejnižší položená část byla asi 4 m pod hladinou, zvířata se stáhla do míst, kde byla voda „jen“ několik desítek centimetrů. Zakladatelé rezervace, manželé Svačinovi, museli být evakuováni, ale do rezervace se vraceli ve snaze zvířatům situaci co nejvíce ulehčit. Na pomoc první jihočeské rezervaci vyhlásili ochránci přírody sbírku. Veřejnost může přispět přes portál pomahamekonim.cz. Koně i pratury povodně přežili, poničené je ale veškeré technické zázemí nutné pro fungování rezervace. Manželé Svačinovi založili rezervaci na Třeboňsku v roce 2020 na vlastní náklady. Obnovili místní přírodu, vytvořili podmínky řadě vlhkomilných a mokřadních druhů. Vše ale vzala velká voda.

Ochranná společnost Česká krajina rezervaci při jejím založení bezplatně poskytla stádo divokých koní a zpětně šlechtěných praturů. Proto se nyní snaží zvířatům pomoci. Vybranou částku poskytneme manželům Svačinovým, aby mohli zničenou rezervaci obnovit. Vstřícný přístup má i Správa CHKO Třeboňsko, která spadá pod Agenturu ochrany přírody a krajiny.

-red-

Odvaha Františka Bindera (110 let)

Mladý muž bráníci svoji zemi nejdříve doma a pak venku. Na zemi i ve vzduchu. Tak jako mnozí další s podobnými a zároveň rozdílnými příběhy.

František se narodil 22. října 1914 v Hojně Vodě v Novohradských horách. Válka mu v roce 1918 vzala otce – nahradil ho otcův válečný kamarád Václav Jeník (oba muži totiž spolu uzavřeli dohodu, že jestliže jeden z nich padne, tak druhý, pokud přežije, se postará o rodinu toho druhého). Václav Jeník pracoval u finanční stráže, a tím ovlivnil i budoucí směřování malého Františka. Nejdříve ho přemluvil k vyučení u drogisty v Praze a po absolvování vojenské služby ho v roce 1937 už jako vrchní úředník přivedl do řad finanční stráže. Na podzim 1938 se silně rozmáhaly konflikty se sudetoněmeckými oddíly Freikorps, docházelo i k přestřelkám. Po Mnichovské dohodě se František dokázal infiltrovat do jednotek Freikorps a získával informace o jejich plánech,

Podplukovník letectva
in memoriam František Binder

Pamětní deska Františka Bindera v Hojně Vodě

pracoval také pro odbojovou organizaci Obrana národa. Horká půda a zájem gestapa ho donutily přes Slovensko, Rumunsko, Turecko a Francii k odchodu do Anglie. Zde se postupným výcvikem od července 1940 stal členem RAF v pozici letecký střelec. Od prosince 1941 byl zařazen mezi operační letce a zúčastnil se celkem devíti náletů o celkové délce 40 hodin. Jeho poslední akcí byl nálet na německý přístav Emden 4. 3. 1942. Při návratu byla posádka napadena nočním stíhačem a po dlouhém souboji došlo ke smrtelnému zranění zadního střelce Františka Bindera a poškození letadla. Letoun musel přistát „na břicho“ a nic už nepomohla okamžitá zdravotnická péče. Pohřeb proběhl 7. 3. 1942 na hřbitově St. Ethelbert v East Wrethamu.

-babok-

Tajemný Stáلكov

Zajímavé skalní městečko najdete u obce Stáلكov v lokalitě České Kanady nedaleko Slavonic. Atraktivní lokalita láká návštěvníky na tajemné skály a zadumané balvany.

Skalní útvary vznikly působením procesů zvětvování a odnosů landštejnské žuly. Vznikly žulové klenby rozdělené puklinami, které můžeme vidět např. na Bukovém vrchu na Matějovce. K nejvýraznější a nejzajímavější části skal se dostanete po žluté značce směrem na Vlastkovce. Zde najdete i dřevěnou skautskou základnu. Vyhledávaným útvarem je Graselova sluj. Sloužila prý jako skryš bandy lupiče J. G. Grasele, který se stal synonymem pro zlo v Čechách, na Moravě a ve všech německy mluvících zemích.

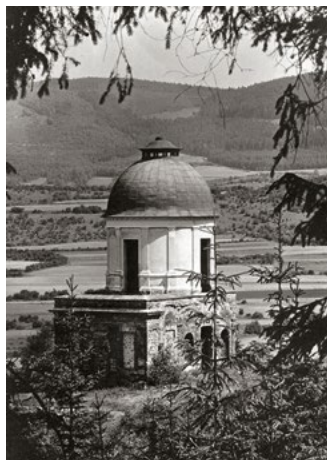
-ab-

Král šumavských fotografů (165 let)

Fotograf Josef Seidel se narodil 2. října 1859 v obci Hasel na Děčínsku v rodině brusiče skla Josefa Seidla a Anny, rozené Nietzsche. Později se stal největším a nejuznávanějším kronikářem Šumavy.

Fotograf Josef Seidel

Ptačí hrádek u Českého Krumlova, 1916

začal věnovat pořizování snímků Českého Krumlova a dalších měst, vesnic a krajiny v širokém okolí. Jeho práce vynikaly vysokou kvalitou a bravurní technikou podtrhuje fakt, že nemusel své snímky téměř retušovat. Byl neustálým experimentátorem. Vytvářel panoramatické fotografie a od roku 1910 tvořil technikou autochromu barevné fotografie. Řadu krajinných fotografií vydal Josef Seidel na pohlednicích. Snaha zachy-

covat přírodu ve všech ročních obdobích jej vedla k používání bicyklu a lyží, takže patří i k průkopníkům těchto sportů. V roce 1905 si v Českém Krumlově postavil vlastní dům s ateliérem, ve kterém se nyní nachází stálá expozice a muzeum. Josef Seidel zemřel 21. 10. 1935 v Českém Krumlově a pohřben byl na místním městském hřbitově.

-petram-

JAN ŽIŽKA NA JIHU ČECH 600 LET

ŽIŽKŮV TISMENICKÉ
ÚDOLÍ, TÁBOR

VOJENSKÝ TÁBOR

SOBOTA 12. ŘÍJNA 2024

10-16 HODIN

VSTUP ZDARMA
VISITTABOR.EU

LET IT GROW AGAIN!

BELVEDERE na HLUBOKÉ 9/6—10/11/2024

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE
ZÁMEČKÁ JIZDÁRNA
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU
WWW.AJG.CZ

SKUPINA ČEZ
HLAVNÍ PARTNER

Šifruj a poznej Hradec

Je říjen. Počasí proměnlivé. O to víc roste u všech potřeba se zabavit. A my víme jak. Výlet či víkend v Jindřichově Hradci. Víte, jaký byl první známý příběh města? Víte, kde, kdy a jak to všechno začalo? Přijďte a poznejte příběhy s Jindřichohradeckou šifrovačkou. A můžete i vyhrát.

Jindřichohradecká šifrovačka Poznej Hradec vás provede mnoha krásnými zákoutími našeho města. Tajenku budete luštit i na známých místech, ale i těch méně obvyklých, jako třeba v sadech Jablonského, na Zakosteleckém náměstí, u sochy zvané Zvěrokruhy v Husových sadech nebo u kostela sv. Jakuba. Kontrolních míst je celkem 20 a úkoly, které vás dovedou k tajenkovým slovům a celé tajence, jsou akční, matematické, edukační, veselé i hravé. Díky interaktivnímu průvodci Poznej Hradec se určitě nejen krásně projdete, hodně se toho také dozvíte o Jindřichově Hradci a doufáme, že se

budete skvěle bavit. Mapu s úkoly a tajenkový šifrovací list si vyzvednete zdarma v infocentru. Všechny, kteří vylustí tajenku, čeká v infocentru malá odměna formou reklamního dárku a ze všech, kteří doloží k tajence jednu vstupenku z jakéhokoliv objektu ve městě nebo nám do šifrovacího lístku vyplní svůj příběh z města, budeme v lednu 2025 losovat tři výherce tabletů. Získanou tajenku je možné odevzdat až do konce prosince 2024 v infocentru v Panské ulici. Šifrovačka je koncipována tak,

že budete moci luštit tajenku celoročně, a to i celý další rok, s novým losováním v lednu 2026.

Pojďte si užít město jinak a zábavně. Věříme, že vás bude hra bavit. A takový tablet taky není k zahození.

TIP na akce:

5. 10. Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál – zakončení turistické sezony tradiční cyklovýjížděkou | **12. 10. Kanadský tulák** – pochod po čtvrté etapě Stezky Českou Kanadou

Infocentrum Jindřichův Hradec
Panská 136
377 01 Jindřichův Hradec
infocentrum.jh.cz
ckanada.cz

Mariánské Lázně. Seznamte se...

... s křehkou krásou podzimu

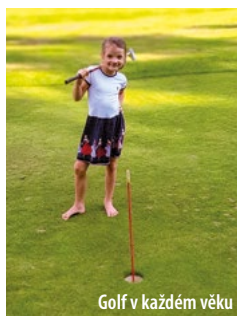
Plánujete podzimní prázdniny, zajímavý výlet nebo chcete jen načerpat energii před blížící se zimou? Přijďte do Mariánských Lázní. V říjnu vás okouzlí podzimní barvy vsudypřítomných stromů, keřů a květin, nasajete vůni štrúdlu na lázeňské kolonádě nebo si užijete kulturní i sportovní zážitky.

už dvě stě let před vámi. Po celý rok jsou pro vás připraveny stezky pro děti různého věku, které po vylustění křížovky získají v infocentru malý dárek s našimi maskoty **Rudou a Karolínou**.

Sklezeň jablek a konec sezony si Mariánské Lázně připomínají **Lázeňským festivalem jablek**. Vůně skořice zaplní kolonádu a vy můžete ochutnat jablečné speciality a dozvědět se zajímavosti z ovocnářství. Připraveny jsou řemeslné dílny pro děti i dospělé, jarmark a výstava ovoce i hudební produkce přizvaných kapel.

V Mariánských Lázních v říjnu sezona nekončí. Až do prosince si můžete vybírat z nabídky **komentovaných prohlídek** a seznámit se s historií města, slavnými návštěvníky, lázeňskými prameny či milostnými setkáními nebo jen tak bloumat po **Stezce spisovatelů**, čerpat inspiraci a poznávat místa, po kterých chodili hosté

V rámci **Týdne turistických informačních center** a u příležitosti výročí **30 let Asociace turistických informačních center** si pro vás infocentrum připravilo speciální komentovanou prohlídku (24. října) včetně malého dárku. V **Domě Chopin** je v říjnu připraven bohatý program včetně světové premiéry skladby Karel IV. či koncert k počtě Hany Hegerové.

Na královském golfovém hřišti si můžete zahrát golf i jako začátečník nebo vyzkoušet footgolf. Veřejné hřiště Chip & Putt umožňuje zapůjčení golfových holí, instruktáž i skvělé občerstvení.

Všechny akce a podrobný program najdete vždy v kalendáři akcí na stránkách města <https://www.marianskelazne.cz/kalendar/>.

VISIT
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

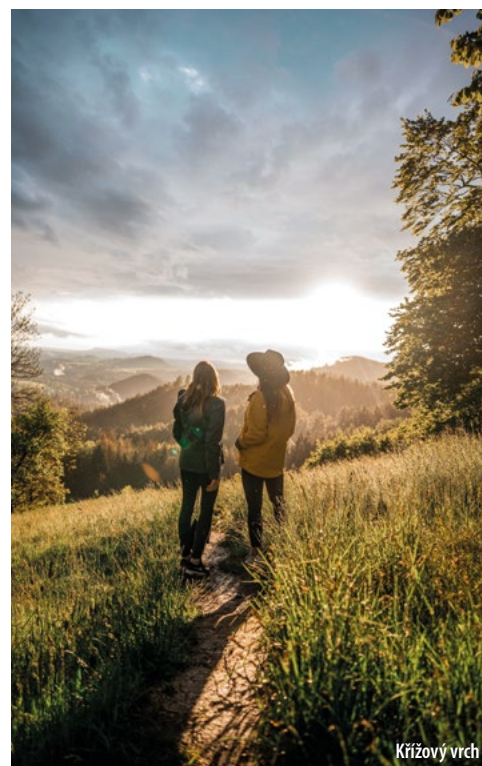
Turistické informační centrum Mariánské Lázně
mobil: +420 777 338 865
e-mail: info@marianskelazne.cz
www.marianskelazne.cz

České Švýcarsko

Hřebenovka – Rudolfův kámen

Ideální doba, kdy pěšky objevovat České Švýcarsko a užít si to naplno, je mimo hlavní sezonu – tedy na jaře, ale i po celý podzim i v zimě. Pozoruhodná místa v Českém Švýcarsku propojuje Hřebenovka Českým Švýcarskem. Nekopíruje trasu té historické a nesnaží se o co nejkratší spojení cílových bodů, ale naopak propojuje všechna zajímavá místa a napojuje je i na turistickou infrastrukturu, aby bylo snadné na uzlová místa dojet, bylo se kde najíst a napít, ale také vyspat.

Křížový vrch

Hřebenovka Českým Švýcarskem

Šaunštejn

Interiér podstávkového domu

Je kam vyrazit

Podstávky ze sedla kola

Trasa se záměrně vyhýbá nejexponovanějším a návštěvníky často až přetíženým místům. Jde přece o to, aby si poutník mohl užít cestu samotnou, aby byl na některých místech i zcela sám, obklopen jen nádhernou přírodou. A to Hřebenovka Českým Švýcarskem splňuje. Hřebenovka je dálková trasa o délce 100 kilometrů přes nejkrásnější, ale také téměř neznámá místa nádherné oblasti plné skalních měst, stěn i solitérů, úchvatných výhledů, národním parkem i jeho okolím. Putovat lze

od úpatí Krušných hor až do prvních kopců Lužických hor po cestách prastarých i nově vytyčených, konkrétně přes Jetřichovické vyhlídky, Tiské stěny, Růžový hřeben, Šaunštejn a mnoho dalších zajímavých míst. Dají se tu zažít věci, které se zadrou do duše, dost možná toto putování rozdělené do šesti etap změní váš život.

Více informací k této trase najdete na **Hřebenovka Českým Švýcarskem – dálková pěší trasa | zážitková pěší turistika (hreibenovka.com)**

Na turisty, kteří rádi kombinují pěší turistiku s cyklistikou, čeká pět nových výletních tras na česko-německém pomezí. Díky projektu Ústeckého kraje se podařilo rozšířit regionální síť tras pro cyklisty i pěší. Jde o naučné okruhy, které umožňují výletníkům objevit nepříliš známé části Šluknovského výběžku, Lužických hor a Žitavských hor (Zittauer Gebirge). Trasy jsou věnovány krásě podstávkových domů, poklidné krajině Českého Nizozemí, příběhu známého loupežníka Jana Karáska, historii měst v oblasti nebo výhledům z vrcholů lužických kopců a teras Jonsdorfského skalního města (Jonsdorfer Felsenstadt). Více informací najdete na **Za společným dědictvím na kole i pěšky | Domovská stránka (zaspolecnymdedictvim.cz)**

Ústecký kraj

Brána do Čech

www.branadocech.cz

www.branadocech.cz

Chmelařské muzeum Žatec

Na Žatecku se chmel pěstuje více než 1000 let.
I díky tomu byly Žatec a krajina žateckého chmele
v září 2023 zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO.

Právě zde, v největším muzeu chmele na světě, zažijete příběh českého chmele. Vtáhne vás do historie jeho pěstování a zpracování a okouzlí atmosférou autentických prostor, kde se od 19. století chmel skladoval a balil. Uvidíte zajímavé exponáty, nářadí, velké fotografie, obrazy a dokumenty. Téměř na vše vystavené si můžete doslova sáhnout. Vyzkoušíte si vytahování žoku s chmelem mezi jednotlivými patry nebo sezení v historickém traktůrku. Dozvíte se o ručním i strojovém česání chmele a jaké česací stroje se u nás používaly. Přestože je naše muzeum zaměřeno převážně na historii, i zvědavým návštěvníkům poskytne informace

Chmelařské muzeum – vstup

o současném chmelařství, zpracování chmele a obchodování s ním. Součástí je i expozice věnovaná zlatému moku, který by bez chmele nebyl pivem. Otevřeno máme v dubnu až říjnu, vždy od úterý do neděle mezi 10.00 až 17.00 hod. Informace o možné návštěvě mimo provozní dobu najdete na webových stránkách.

Chmelařské muzeum
nám. Prokopa Velkého 1952
438 01 Žatec
mobil: +420 724 431 422
e-mail: muzeum@chmelarstvi.cz
www.chmelarskemuzeum.cz

Chmelařské muzeum – česání chmele

text a foto © Chmelařské muzeum Žatec

Nejnavštěvovanější památka Ústeckého kraje
→ 60 km od Prahy

Památník Terezín

www.pamatnik-terezin.cz

Kaple Neposkvrněného početí Panny Marie, Mědník

Cyklistický podzim

Podzim na kole nemusí být vůbec nuda, když zvolíte atraktivní trasu skýtající výhledy, památky i zajímavá místa.

Vápěnka u Kovářské

Jednou z mnoha možností je vystoupat z Klášterce nad Ohří na hřeben Krušných hor k Měděnci. Přes Kláštereckou Jesen to je 10 km s převýšením přibližně 550 m. Vrchol Mědník, zapsaný do UNESCO, nabízí při dobré viditelnosti výhled na vrcholy Klínovec, Fichtelberg, Vysoký Špičák a Jelení horu, které jsou dosažitelné na kole. Pokud z Mědníku nevyrazíte k zmíněným vrcholům nebo dále po hřebeni, můžete zvolit trasu kolem větrných elektráren do Hradiště a do Klášterce. Budete míjet Ciboušov, v jehož okolí bral Karlem IV. kameny k výzdobě kaplí na Karlštejně a v Chrámu sv. Víta. Více informační tabule u kapličky. Prodloužit cestu si můžete až do Kadaně, kde františkánský klášter nabízí ukázkou inkrustací těchto kamenů. Klášterecký zámek zve na expozici drahých kamenů z této části Krušných hor. Další možností sjezdu je vydat se Ptačí alejí do Kovářské, kolem staré Vápěnky na Vykmanov a přes Perštejn po cyklostezce Ohře do Klášterce. Kratší varianta je do Horní Halže k Mýtince a Údolíčkem do perštejnského Pivovaru Chalupník. -mf-

Pohled z cyklostezky Ohře u Černýše

foto © Miroslav Foltýn

Poutní místo Homol s kostelem Panny Marie Bolestné

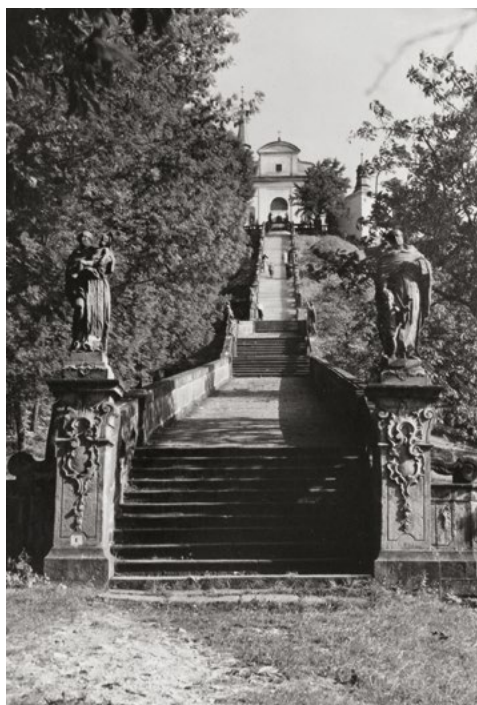
Schody tří růženců (385 let)

Hraběnka Terezie Eleonora z Ugarte se narodila roku 1639 v Praze či Vídni. Energická, podnikavá, zbožná dáma pocházela ze zámožné katolické rodiny říšských hrabat Žďárských ze Žďáru.

Otec Florian Jetřich, první říšský hrabě ze Žďáru (1598–1653), byl vysoký královský úředník, dvorní maršálek, velký palatin, místodržitel království, rada habsburských císařů a králů a středočeský oficiální rekatolizátor. Matka Alžběta Korona pocházela z rodu Bořitů z Martinic (asi 1603/4–1649), slavného hraběcího rodu. Terezie byla vnučkou místodržitele Jaroslava II. Bořity z Martinic, svrženého při defenestraci 1618 z okna Hradu se Slavatou a písařem Fabriciem. Byla i neteří Nejvyššího pražského purkrabího Bernarda Ignáce hraběte z Martinic a kancléře českého krále hraběte Jiřího Adama z Martinic. Narodila se snad jako poslední a měla pět sester a dva bratry.

Provdala se za barona, později hraběte Petra mladšího z Ugarte. Rod pocházel z Baskicka a za třicetileté války přišel z habsburského Nizozemí. Petr získal hraběcí titul i hodnost generála. Terezie byla jeho druhou ženou a měla s ním nejistý počet dětí. Jedinou přeživší dcerou byla Marie Maxmiliána, provdaná hraběnka Zárubová z Hustiřan. Když Terezie ovdověla (1679), spravovala za nevlastního nezletilého syna panství velkomeziříčské ze zámku Berků z Dubé. O majetek se starala vzorně, leč poddaní ji nemilovali. Tvrdě omezovala meziříčským jejich svobody i výsady. Únava z věčných půtek ji vedla k odchodu na zámek v Borovnici u Kostelce n. Orlicí (1688), aby byla blíž kostelecké dceři.

Borovnický zámek byl přízemní barokní stavbou se sedlovou střechou a rozměrnými štíty zdobenými piniovými šiškami a kamennými koulemi.

Schodiště ještě s původní výzdobou

Vystaven byl mezi lety 1653–1688 nedaleko pobořené tvrze ze konce 15. století, původně včetně dvora, chráněné vodními příkopy, potokem a rybníkem. Tvrz zanikla na konci třicetileté války. Terezie koupila borovnické panství od Jana Petra Hoberka z Hennersdorfu 30. 4. 1688 za 60 000 zlatých, včetně šesti vesnic, tří panských dvorů, několika

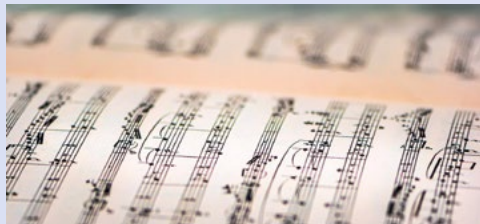
ovčínů a mlýnů. V červenci 1690 rozšířila panství o ves a tvrz Velkou Lhotu. Zámek byl v roce 1948 zestátněn, sídlil tu MNV, později JZD, které se o něj nestaralo, a v roce 1972 byl s pozemkem prodán a zbourán. Místo, kde stál, připomíná „novostavba“ rodiny Dvořáčků.

Terezie našla v krajině vhodné místo pro svůj záměr vystavět poutní místo k počtě Panny Marie. Tím místem se stal vrch Homole. Osobně dohlížela na stavbu (1692–96) u kostela Panny Marie Bolestné. Inspiraci našla u sestry v nedalekém Chlumku u Luže. K poutnímu areálu se dvěma kaplemi vede schodiště s balustrovým zábradlím, ojedinělá stře-doevropská památka. Tvoří ho 153 kamenných stupňů a 16 odpočívadel. Počet schodů odpovídá počtu Zdrávasů ve Velkém růženci s třemi úvodními Zdrávasy, odpočívadla Otčenášům. Sochy jsou z 2. poloviny 18. století z kamenické dílny Hendrichů z Litomyšle. Na odpočívadlech jsou Vincenc z Pauly, Antonín Paduánský, Jan z Mathy, Felix z Valois a biskup Vojtěch. Na vrcholu schodiště je Panna Marie s tělem mrtvého Krista, na zábradlí před kostelem je Jan Evangelista a Maří Magdalena. Podle legendy měl kostel původně stát na asi jeden kilometr vzdáleném vrchu Chlum (stávala na něm tvrz, dole vesnička Dřel). Bůh ale nesouhlasil, proto poručil andělům, aby v noci přestěhovali základy na nedalekou Homol. Legendě odpovídala původní barokní výzdoba schodiště se sochami andělů s lopatami a krumpáči, dnes jsou většinou rozkradené. Vzdělání dětí z panství i okolí podpořila Terezie roku 1692 stavbou dřevěné školy pod Homolí. Terezie Eleonora zemřela u své dcery v Kostelci nad Orlicí na starém zámku Zárubů z Hustiřan 30. 1. 1705. Pohřbena byla v kryptě poutního kostela Panny Marie Bolestné na vrchu Homoli u Borovnice.

Luděk Sládek

Duchovní hudba v Ústí nad Orlicí

Srdečně zveme na 29. ročník Festivalu duchovní hudby svatě Cecílie. Uskuteční se 12. října 2024 v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí.

Vystoupí chrámové sbory a varhaníci z Ústí nad Orlicí, Hostinného, Březolup, Kameníček, Pacova, Šternberka a Ústí nad Labem. Na počest „Roku české hudby“ zazní slavnostní koncert Mše D-dur „Lužanská“, op. 86 od Antonína Dvořáka. Pod taktovkou Tomáše Židka vystoupí Salvátor Chrudim, Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice a varhaník Michal Hanuš.

Těšíme se na vás.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

www.ic.ustinadorlici.cz

Dýňování v Malých lázních

Podzimní odpoledne, dýně, halloweenská atmosféra a spousta zábavy pro děti. To vše vás čeká na tradičním Dýňování.

neděle 27. 10. 2024 v 15 hod.
zahrada Vily Komenský
Malé lázně Náchod-Běloves

Čeká vás pestrý program plný aktivit, které nadchnou nejen nejmenší! Těšit se můžete na dlabání halloweenských dýní, společné rozsvícení, soutěž o nejkrásnější z nich. Drobné odměny pro děti ve strašidelných kostýmech. **Vstup je zdarma**, stačí jen přijít s dobrou náladou a užít si odpoledne plné podzimní pohody.

www.mestonachod.cz

Syn národní spisovatelky (185 let)

Český zahradnický odborník a pedagog Karel Němec se vydal jinou životní cestou než jeho slavná matka. Stal se uznávaným ovocnářem a ředitelem Zemského pomologického ústavu v Praze.

Narodil se 16. října 1839 v Litomyšli jako druhé dítě finančního úředníka Josefa Němce a spisovatelky Boženy Němcové. V dětském věku se s rodiči často stěhoval a cestoval. V Praze začal studovat reálné gymnázium, ale studium musel pro nemoc přerušit. Vyučil se zahradníkem a nadále se věnoval své zálibě – zahradnictví. Pobýval ve slezské Zaháni, kde si v proslulém parku osvojil mnohé ze zahradnického řemesla a umění. Absolvoval odbornou praxi v Rakousku, pracoval také v Ně-

Karel Němec, kolem roku 1875

Usedlost Popelárka, kde sídlil Zemský pomologický ústav

mecku v císařském parku Sanssouci v Postupimi. U nás působil v zahradě Na Slupi nebo v anglickém parku Klamovka na Smíchově. Zdokonaloval se též ve šlechtění květin. V roce 1870 byl povolán do Královské české zemské hospodářské akademie v Táboře, kde nastoupil jako zahradník a učitel zahradnictví. Významně se podílel na vzniku a provozu tábořské botanické zahrady, údržbě a rozšíření městských sadů. Vyučoval ovocnictví, botaniku a krasopis. V roce 1896 byl jako erudovaný ovocnář jmenován ředitelem Zemského pomologického ústavu v Praze-Troji. Karel Němec byl dvakrát ženatý, z obou manželství měl sedm dětí. Zemřel 3. 5. 1901 v Praze ve věku 61 let a byl pochován na Vyšehradském hřbitově vedle své matky.

Alice Brabercová

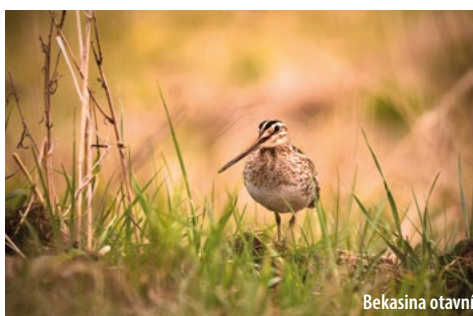
foto © Wikimedia Commons; <https://poznajdomy.cz>

Přírodní rezervace Maršálka soutěží o cenu sympatie

Bagry a další technika vrátily život do odvodněných luk přírodní rezervace Maršálka v chráněné krajinné oblasti Železné hory.

Ještě začátkem padesátých let minulého století tady bylo jedno z největších tokanišť tetřívka obecného na Vysočině. Během kolektivizace však bylo několik pozemků v okolí převedeno na ornou půdu a v šedesátých letech byla zkáza dokonána plošným odvodněním. Tetřívek zmizel a s ním i další chráněné druhy. Teď se sem mají šanci vrátit.

Staré drenážní trubky, které území odvodňovaly, se podařilo najít a vykopat a vznikla tu i soustava šesti různě velkých a členitých neprůtočných tůň. Hned po dokončení prací je obsadili obojživelníci, vážky a mnoho dalších druhů hmyzu, zahnízdila tu vzácná bekasina otavní a kulík říční. To dělá radost nejen ochráncům přírody, ale i místním lidem.

Bekasina otavní

Zrevitalizovaná Maršálka se proboujela do finále soutěže Adapterra Awards. Ta oceňuje inspirativní projekty, které pomáhají přizpůsobit naše města, domy a krajinu klimatické změně. Hlasovat v soutěži může každý až do 15. října.

O přírodní rezervaci Maršálka pečuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a projekt na její revitalizaci byl financován z Operačního programu Životní prostředí.

nature.cz
adapterraawards.cz

Přírodní rezervace Maršálka

foto © Zuzana Růžicková; Bohumil Fišer

Navždy legendou RAF (110 let)

Josef František se narodil 7. října 1914 v Otaslavicích, asi 15 km od Prostějova. Po vyučení vstoupil do prostějovské Školy leteckého dorostu, kterou dokončil a stal se pozorovacím pilotem 5. letky 2. leteckého pluku. Po dokončení stíhacího kurzu byl zařazen jako stíhací pilot 4. stíhacího pluku 40. letky ve Kbelích.

Řídicí centrum bitvy o Británii, Uxbridge, Anglie

Památník bitvy o Británii, Folkestone, Anglie

Po vzniku protektorátu 15. 3. 1939 prchl do Polska, kde během německo-polské války v září 1939 plnil průzkumné a spojovací úkoly. Sestřelen byl 20. září a zachráněn polskými piloty. Před porážkou Polska 6. 10. 1939 dostal rozkaz 22. září odletět se zbývajících letadly do Rumunska. Zde byl internován, ale uprchl z internačního tábora

a v říjnu 1939 byl již ve Francii, kde zůstal s polskými letci a nepřipojil se k čs. letectvu. Není jisté, zda ve Francii podnikal stíhací lety. Dle svědectví ale sestřelil deset či jedenáct letadel, ale protože nejspíš bojoval pod pseudonymem, aby ochránil své příbuzné doma, patrně nepůjde jeho tamní působení objasnit. Po kapitulaci Francie odešel do Velké Británie a byl začleněn do 303. polské stíhací perutě na letišti Northolt. Na stíhače Hawker

Josef František, 1940 Hawker Hurricane Mk I., Památník bitvy o Británii, Folkestone, Anglie

Hurricane Mk.I se zapojil do závěrečné fáze bitvy o Británii. Během září 1940 dosáhl 17 jistých sestřelů německých letadel a jednoho pravděpodobného. Stal se nejlepším spojeneckým pilotem bitvy o Británii. Když se 8. 10. 1940 v 9.40 hod. vracel z hlídkového letu, jeho Hurricane Mk.I R4175 (RF-R) se zřítil v Cuddington Way v Ewellu. Příčinu havárie se nepodařilo objasnit. Pohřben byl na hřbitově v Northwoodu, v sekci polských letců RAF.

Model letounu J. Františka Hawker Hurricane Mk I. (R4175, RF-R), 303. polská perut' RAF

Josef František, 1940

Jméno Josefa Františka je zapsáno nesmazatelně do historie bitvy o Británii. Během této významné operace druhé světové války letci královského letectva Royal Air Force svedli boj na život a na smrt s Luftwaffe. Jako příslušník 303. polské stíhací perutě, nejúspěšnější jednotky RAF v bitvě o Británii, byl jejím nejúspěšnějším střelcem, stejně jako naším nejúspěšnějším pilotem a spojeneckým účastníkem bitvy o Británii vůbec. Nezkratná povaha Josefa Františka z něho učinila legendu československého, polského i britského letectva.

Luděk Sládek

Hřbitov Northwood, Anglie, sekce československých letců RAF

Hrob Josefa Františka, sekce polských letců, hřbitov Northwood, Anglie

foto © Luděk Sládek, Wikimedia Commons

Brána do Římské říše

V blízkosti Pavlovských vrchů u Mušovské vodní nádrže můžete objevit kus skutečné historie. Vztahuje se k působení oddílu 10. římské legie, známé jako Gemina.

Mnoho zajímavých informací vám v tomto směru nabízí **Návštěvnícké centrum Mušov – Brána do Římské říše**. Provozovatelem je Archeologický ústav Brno za podpory Akademie věd ČR. V moderní budově návštěvníckého centra jsou k dispozici multimediální prezentace i vitríny s archeologickými nálezy, které představují okolnosti budování římské pevnosti na Hradisku u Mušova a archeologické stopy působení Římanů na našem území. Nahlédnete zde do míst, kde před téměř 2000 lety tábořili římské legiony císaře Marca Aurelia. Ti pronikli na Moravu na území obývané v té době jižní větvi germánského kmene Markomanů. Prostřednictvím atraktivních filmů, hologramu, rekonstruovaného legionáře, římské říční lodi, různých tematických her i zdokumentovaných nálezů vstoupíte do období tzv. markomanských válek

Návštěvnícké centrum Mušov

(166–180 n. l.). Právě Mušov se svou římskou pevností na Hradisku je v tomto ohledu unikátní lokalitou celoevropského významu. Z návštěvníckého centra se pak můžete vydat na dvě navazující naučné stezky, a to „Mušov-Brána do Římské říše“ a „Germáni před branami Římské říše“.

-mf-

Sirotčí hrádek

Najdete ho na jednom z Pavlovských vrchů. Nad obcí Klentnice, se tyčící zřícenina Sirotčí hrádek.

Sirotčí hrádek

Ten byl založen rytířem Siegfriedem Sirotkem, příslušníkem rodu Wehingenů, v polovině 13. století. Po vymření rodu byl od roku 1305 v držení krále Václava III. Později jej získali Lichtenštejnové a Ditrichštejnové. Po roce 1590 je již uváděn jako pustý.

Nachází se v nadmořské výšce 458 metrů v přírodní rezervaci Růžový vrch. Z Klentnice k hradu dorazíte za necelou půl hodinu. Prohlédnout si můžete hradní zeď vysokou 8 metrů, zbytky paláce, hradní cisternu a další. Naskytne se vám také krásný výhled na Dívčí hrady i do kraje pod Pálavou.

-felix-

foto © Miroslav Foltýn

Vysočina se k zimnímu spánku neukládá, přijďte!

Odložte šaty na ramínka, kraťasy i plavky do skříně a přichystejte se na nejbarevnější roční období. Vysočina se ale k zimnímu spánku neukládá, naopak vyzývá k tomu, abychom neztráceli chuť cestovat v babím létě a užili si barevný podzim naplno. Až do listopadu můžete objevovat vše, co jste v létě nestihli, za příznivějších teplot, s méně turisty a s kulisou romantické podzimní krajiny.

Zoologická zahrada v Jihlavě je otevřená 365 dní v roce, to abyste se seznámili s 260 exotickými druhy zvířat a mimo jiného navštívili tropický pavilon s vrakem letadla.

V nedaleké Brtnici stojí za návštěvu Panská sýpka a Muzeum Josefa Hoffmanna. V případě výletu s rodinou oceníte Muzeum autíček s deseti tisíci exponáty a také kavárnu v Přísece u Jihlavy.

Při podzimním výletování nevynechejte pohádkovou Telč.

Na Žďársko nejen na Zelenou horu

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, památka UNESCO, je návštěvníkům otevřený v říjnu i v listopadu. Když už ve městě budete, zavítejte do interaktivní expozice žďárského zámku a o víkendech do Modelového království vláček.

V Novém Městě na Moravě je celoročně otevřená Horácká galerie, stejně jako Horácké

Zoo Jihlava

muzeum, a dějiny vám v místním městském muzeu představí i v Bystřici nad Pernštejnem.

Třebíčsko žije i na podzim

Třebíč, město památek UNESCO, láká na unikátně zachovalou židovskou čtvrť s židovským hřbitovem, perlu architektury – baziliku sv. Prokopa a komplex zámeckého areálu, kde můžete navštívit

Hrad Lipnice nad Sázavou

Muzeum Vysočiny Třebíč s několika interaktivními expozicemi. Nedaleko Třebíče je až do konce října otevřený zrenovovaný chrám sv. Markéty v Jaroměřicích nad Rokytou.

Další návštěvnícké poklady Vysočiny

Zábava a poznání na vás čekají také v dalších místech po Vysočině. Například zámek ve Světlé nad Sázavou s několika expozicemi a útulnou kavárnou má otevřeno každý den, hrad Lipnice nad Sázavou je v říjnu přístupný o víkendech.

Ať už se rozhodnete vidět historické památky, navštívit muzea nebo si udělat procházku podzimní přírodou, Vysočina vás nezklame. Neukládejte se k zimnímu spánku a raději tento barevný čas využijte k objevování kraje, který je pro autentický podzim jako dělaný.

www.vysocina.eu

foto © Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i.

foto © Zoo Jihlava; David Falat.

Oderské rybníky s městem v pozadí

Nechejte se okouzlit přírodním bohatstvím

Pokud si nejlépe odpočínáte v lůně přírody, naplánujte si cestu do Oder! První město na řece Odře je ukryto v malebném údolí Oderské kotliny, kterou obklopují lesnaté svahy Nízkého Jeseníku, a směrem k jihovýchodu se otevírá do Moravské brány. Barevná podzimní krajina vás přivítá hned za sjezdem z dálnice. Prakticky do dvou minut můžete zastavit u oderských rybníků, kde vám budou dělat společnost jen labuť, divoké kachny a žáby.

Soustava pěti rybníků je obklopena hradbou staletých stromů a nabízí několik nenáročných procházek po hrázích. Turisty sem přivádí mimo jiné i Stezka Českem nebo naučná stezka Stříbrný chodník, která začíná i končí v Odrách. Jak napovídá název, stezka vás dovede do míst těžby stříbrnosné rudy galenitu na Pohořském kopci. Neopomíjí ani rozhlednu na vrchu Pohoř-Olišová, ze které budete mít jako na dlani Beskydy, Ostravskou pánev, část Moravské brány a při dobré viditelnosti i Praděd.

Břidlicový Flascharův důl

Naproti, na druhém břehu řeky Odry, v místní části Veselí, stojí druhá „oderská“ rozhledna, která se dívá na Beskydy, Moravskou bránu a Hostýnské vrchy. Futuristická stavba z černě mořeného dubového dřeva je inspirována hrou šachy, její tvar připomíná věž a také posezení rozmístěná v okolí jsou ve tvaru šachových figur. Veselská rozhledna se nachází nedaleko od Flascharova dolu, který je v posledních čtyřech letech hlavním lákadlem regionu. Unikátní důlní komplex je otevřený do konce října a umožní vám nahlédnout do tajů historie těžby břidlice, která formovala místní krajinu a životy obyvatel. Procházka podzemním světem naskýtá jedinečný pohled na tvrdou práci horníků a krásu přírodních útvarů. Flascharův důl je součástí Národního geoparku Krajina břidlice, který mapuje rozsáhlé území spojené s těžbou této specifické horniny. Málokdo tuší, že břidlice z Nízkého Jeseníku pokrývá například střechu Národního divadla či Týnského chrámu v Praze. Ostatně pokud byste se chtěli dozvědět více o historii dolování, máte jedinečnou

příležitost navštívit tematickou výstavu Poklady Země v Muzeu Oderska na Kostelní ulici. Dočasná expozice, která bude k vidění po celý rok 2024, představuje mnoho zajímavých artefaktů a ukazuje, jak těžba ovlivnila místní kulturu a životy lidí.

Po návštěvě místního muzea se projdete náměstím a přilehlými uličkami, které jsou součástí městské památkové zóny. Do roku 1966 se Odry pyšily také krásným zámek, který od letošního roku připomíná alespoň stálá exteriérová expozice velkoformátových fotografií, a to přímo v místě, kde stával. Přilehlý Zámecký park, bez zámku, je oázou klidu, která ukrývá mnoho pamětníků bohaté historie města v podobě letitých stromů. V červnu přibýly na 26 vybraných dřevinách, které jsou zajímavé věkem nebo exotickým původem, QR kódy s odkazem na podrobné informace k jednotlivým druhům.

Pěšky, na kole i autem můžete objevovat místní části města, ať už zmíněné Veselí a Pohoř s rozhlednami, nebo třeba Odrám nejbližší Loučky. Tam narazíte na nepřehlédnutelnou stavbu vodního mlýna Wesselsky, který je technickou památkou a stejně jako Flascharův důl je součástí Technotrasy Moravskoslezského kraje. V nedalekých Tošovicích najdete sportovně rekreační areál Heipark, který nabízí celoroční vyžití všem věkovým kategoriím – můžete si tu zahrát golf, zaplavat si, zalyžovat nebo si užít adrenalin na bobové dráze a v bikenparku. Z Oder proti proudu řeky dojdete až do Klokočůvku, kde je ukrytý zajímavý přírodní útvar Vrásový soubor. Od něj dojdete k nedalekému poutnímu

Veselská rozhledna

místu Panna Maria ve Skále. Ve skalní sluji, pod kamenným oltářem, tu tiše vyvěrá pramen pitné vody, kterému jsou přisuzovány léčivé účinky.

Přijďte a objevujte krásy opomíjeného regionu, který skrývá mnoho pokladů a kde si můžete odpočinout a načerpat energii.

Městské informační centrum Odry
Masarykovo náměstí 16/25
742 35 Odry
tel.: +420 556 768 162
e-mail: infocentrum@odry.cz
www.odry.cz

Pomozte Hanušovicím

Město Hanušovice v Olomouckém kraji utrpělo enormní škody po nedávné povodni. Protržená hráz měla nečekané katastrofální dopady na město. Radnice proto vyhlásila dobročinnou sbírku na obnovu zničeného města.

Sídliště v Hanušovicích

Zničený most

Fotbalový stadion

Město se pomalu dostává z povodňového šoku. Následky katastrofálních záplav, při kterých se jedna hráz nad městem protrhla a druhá přetekla, půjdou do astronomických výšek. Evakuováno bylo několik set lidí. Při záplavách ve městě naštěstí nikdo nepřišel o život. Lidé mají na domech obrovské škody, v některých domech bylo přes metr vody. Ztráty na městském majetku si město zatím netroufá odhadnout. Marek Kostka, starosta Hanušovic poděkoval všem, kteří městu pomáhají, i místním lidem za to, že okamžitě, jakmile voda opadla, začali s úklidem a opravami. Do některých domů nateklo přes metr vody. Povodeň vytrhala ploty, autobusové zastávky, odnesla popelnice i zahradní domky. Všechno zaplavila bahem. Pryč

jsou úseky některých silnic, chodníky, inženýrské sítě, kompletně zdemolované je fotbalové i dětské hřiště.

Zvláštní sbírkový účet je veden pod číslem: **131-2670560217/0100**

Město Hanušovice moc děkuje...

www.hanusovice.info

Sbírka pro Krnov

Krnov postihly katastrofální povodně, které zničily velkou část města. Pokud chcete přispět finančně, můžete na transparentní účet č. **131-2670920227/0100**.

IBAN: CZ35 0100 0001 3126 7092 0227, SWIFT: KOMBCZPP

Děkujeme!

Jeseník

Předem bychom Vám chtěli moc poděkovat za Vaši podporu a pomoc. Moc si toho vážíme.

Záchranné složky, krizový štáb, technické služby, vodaři, sítaři, občané, místní dobrovolníci i ti z druhého konce republiky nebo zahraničí nepřetržitě pracovali řadu dní na zvládnutí této krizové situace. Mnoho z nich spalo jen pár hodin a všichni do toho dávají maximum.

Děkujeme našim občanům za trpělivost, vzájemnou pomoc a sdílení si informací. **Děkujeme** dobrovolníkům za jejich obětavou práci. **Děkujeme** i dalším za to, že jste s námi, že se zajímáte a že nám pomáháte překonat tuto těžkou dobu. **Děkujeme** za materiál, potraviny, techniku i služby, které nám nabízíte a poskytujete.

Děkujeme, že nám přispíváte ve sbírkách:

www.darujme.cz/jesenicko

www.darujme.cz/povodenjesenik

Společně to zvládneme.

Jeseník
město v srdci přírody

Informační centrum Jeseník
Palackého 176/12, Jeseník
tel.: +420 584 453 693
e-mail: ic@jesenik.cz
www.jesenik.cz

krnov

www.krnov.cz

Bum, bác, prásk... (10 let)

Po deseti letech uzavřela Policie ČR vyšetřování „kauzy Vrbětice“. Zveřejněné závěry hovoří o dvou našich mrtvých, dvou ruských agentech odpovědných za výbuchy a jednom generálovi ruské rozvědky v pátrání.

Detektivové z Národní centrály proti organizovanému zločinu konstatovali, že výbuchy v municičním areálu u obce Vlachovice-Vrbětice na Zlínsku zavinila ruská vojenská rozvědka GRU. Vykonavateli byli její důstojníci Anatolij Čepiga a Alexandr Miškin. Jejich úkolem bylo zmařit dodávku zbraní a munice do Sýrie nebo na Ukrajinu, kde Rusko válčí. Nástražné zařízení mělo explodovat až po odvozu z Vrbětice do skladů bulharského obchodníka Emiliana Gebreva, údajně dodávajícího zbraně do Sýrie a na Ukrajinu.

Výbuch prvního skladu nastal před 10 hodinou dopoledne 16. října 2014 poté, co dva zaměstnanci zbrojařské společnosti Imex Group, zbrojři Vratislav Havránek a Luděk Petřík, chtěli zapáskovat paletu s municí připravenou k expedici. Znalci vyloučili, že došlo k výbuchu neobdobnou manipulací nebo nešťastnou náhodou. Explodovalo 58 tun munice, kterou výbuchy rozmetaly do vzdálenosti 800 m. Po prvním výbuchu následovaly desítky menších. Když ustaly, obyvatelé se vrátili domů a policisté prohledli zbylé sklady a chystali se je začít vyklízet. Když měli 3. 12. začít vyklízet, došlo v 7.15 ráno k další obrovské detonaci. Vybouchl další sklad s 13 tunami dělostřeleckých granátů, min a tisíce samopalů.

Krátce před prvním výbuchem měli naplánovanou návštěvu areálu dva cizinci, dle falešných pasů Moldavan Nikolaj Popa a Tádžik Ruslan Tabarov. Tvrdili, že jsou zbrojními inspektory, a žádali o návštěvu skladů pronajatých firmou Imex Group. Vojenský technický ústav jim dal povolení k návštěvě 13.–17. října 2014. Imex Group tvrdí, že nikdy nedorazili. Na otázky důvodů návštěvy cizinců, a zda se někdo ptal, proč nedorazili, Imex odmítl odpovědět.

Když britská policie zveřejnila identitu dvou ruských agentů podezřelých z otravy Sergeje Skripala

a jeho dcery Julie 2018 v Salisbury, policie je ztožnila s Miškinem a Čepigou, falešnými inspektory z Vrbětice. Při útoku v Česku 2014 se prokazovali krycími pasy na jména Ruslan Boshirov a Alexander Petrov, vydanými Ruskou federací. Oba byli členy speciální jednotky 29155 ruské vojenské tajné služby GRU. Něco se ale nepodařilo! První nálož v říjnu 2014 vybuchla předčasně.

Čepiga a Miškin přiletěli do Prahy 11. 10. 2014, přespalí dvě noci v hotelu u právnické fakulty a 13. 10. se přesunuli na Moravu, kde se ubytovali v ostravském hotelu Corrado (13.–16. 10.) a zapsali se jako Petrov a Boshirov. Tři dny před prvním výbuchem přiletěl do Vídně také velitel jejich jednotky Andrej Averjanov, který byl v době prvního výbuchu ubytovaný ve slovenských lázních, dvě hodiny autem od Vrbětice. V době prvního výbuchu kolem 10. dopoledne nastupovali Čepiga

s Miškinem ve Vídni do letadla do Ruska, Averjanov letěl večerním letem. Krátce nato dostali oba agenti nejvyšší vojenské vyznamenání Hrdina Ruské federace a stejné ocenění dostal v lednu 2015 i Averjanov.

Policie zjišťovala, zda Čepigovi s Miškinem někdo pomáhal. Narazili na Rusa Nikolaje Šapošnikova, bývalého sovětského vojáka, politického azylanta s českým občanstvím. Pracoval pro Imex Group a v říjnu 2014 přeposlal e-mail o návštěvě dvou „inspektorů“. Psal si i s velitelem Averjanovem, se kterým se začátkem října 2014 osobně sešel v Portugalsku. Podezřelý bylo údajně i chování majitele firmy Imex Group Petra Bernatíka mladšího. Ještě 14. 10. měl ve skladu brigádníky na přípravu převozu výbušnin. Den před explozí ale dostali nečekaně volno a ve skladu se pohyboval jen sám Bernatík. Navíc se ten den pohyboval 40 minut i v okolí ostravského hotelu Corrado, kde byli ubytováni Čepiga s Miškinem. Přesný důkaz, jakým způsobem se ruští agenti dostali dovnitř vrbětického areálu, chybí. Nebyl

ani nalezen žádný nástražný systém. Policie případ odložila, protože Ruská federace odmítla splnit požadavky vznesené Českou republikou cestou mezinárodní právní pomoci s odůvodněním, že by vyřízení české žádosti mohlo poškodit svrchovanost, veřejný pořádek a důležité zájmy Ruské federace.

Jednou z vyšetřovaných verzí výbuchů, která rezonovala mediálním prostorem, byla nedbalost nebo neobdobnost obou zbrojřů. Nebyla! V důsledku výbuchů tisícovka obyvatel Vrbětice a blízkých obcí musela opustit své domovy. Šest let trvalo policii vyčistit okolí od munice a deset let uzavřít případ. Sabotáž způsobila miliardovou škodu. Odvetou bylo vyhoštění několika desítek ruských diplomatů z Česka.

Luděk Sládek

foto © <https://earth.google.com/>; www.valka.cz

Václav Žmolík
Krajinou vína po Slovensku

Vinařský průvodce zemí pod Tatrami
V této knize inspirované úspěšnou televizní sérií se autor vydává na další putování malebnými krajinami vína, ovšem tentokrát za hranice, a to hned k našim východním sousedům. S nejznámějšími slovenskými vinaři ochutná jejich vína, navštíví vinařská muzea, vinařství umístěná v zámeckých areálech nebo sklepní uličky s objekty starými několik set let. Neopomene se zastavit ani u přírodních unikátů a pozoruhodných památek, které možná nejsou tolik známé, ale rozhodně stojí za návštěvu.

? Víte, odkud pochází pravý Skalický trdelník?

- a) Česká Skalice
- b) Stříbrná Skalice
- c) slovenská Skalica

Své odpovědi nám posílejte do 10. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Jan Štífter
Za tichem – Novohradské hory

Chcete cestovat a zároveň hledáte klid? Pak nepotřebujete jen mapu, ale také navigaci pro svou duši. Nechte se zavést na zapadlé naučné stezky, opuštěné hřbitovy i ztichlé obce uprostřed lesů v oblasti Novohradských hor. Ticho tu číhá za každým rohem a za některým je toho mnohem víc – krajina jako dárek, pečlivě zabalená opuštěná krása. Začtete se do zapomenutých místních příběhů a nechte se inspirovat k trase vlastního rozjímání. Průvodcem vám bude spisovatel a místní patriot Jan Štífter.

cena: 280 Kč
www.albatrosmedia.cz

Pavel Juřík
Valdštejnové

Závisti navzdory

Valdštejnové dali českým zemím dlouhou řadu významných politiků, vojevůdců, diplomatů, církevních hodnostářů nebo mecenášů. České dějiny tak jsou i dějinami tohoto rodu. Bezesporu nejvýznamnější osobností rodu je Albrecht z Valdštejna (1583–1634), vévoda frýdlantský a mimořádně úspěšný vojevůdce třicetileté války, který se stal osobností celoevropského významu. Jeho pád a vražda v Chebu roku 1634 neovlivnila jeho příbuzné a Valdštejnové byli i nadále důležitými členy zemské nebo císařské vlády. Z řady významných osobností Valdštejnů připomeňme nejvyššího purkrabího Adama mladšího z Valdštejna (1570–1638), pražského arcibiskupa Jana Bedřicha (1642–1694), hraběte Karla Ferdinanda (1634–1702), císařského dvořana a diplomata, nebo litoměřického biskupa Emanuela Arnošta (1716–1789).

cena: 357 Kč
www.luxor.cz

Lukáš Houška, Marie Šlehoferová
Severní Plzeňsko

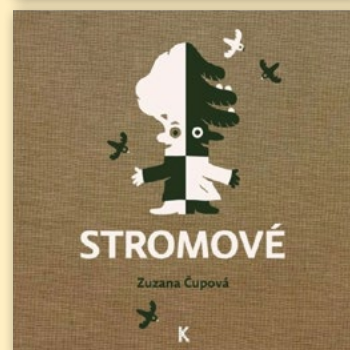
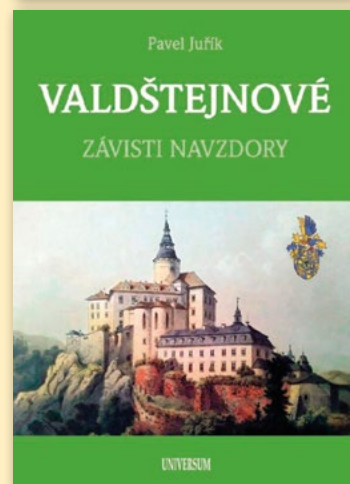
Další průvodce z oblíbené řady vás tentokrát zavede na sever od Plzně, aby vám ukázal atraktivní přírodní lokality i cenné památky. Budete mít program na 77 víkendů! Těšit se můžete na okolí Nýřan, Manětína, Stříbra, Kaznějova i výlety kolem Beřounky. Kniha vás vezme do dolů, na kopce i na prohlídky hradů a zámků.

cena: 349 Kč
www.starymost.cz

Zuzana Čupová
Stromové

Netradiční atlas třiceti stromů, s nimiž se setkáváme v české krajině. Z jakého dřeva se vyrábí housle, geometrické pomůcky nebo kouzelnické hůlky? Jaký čaj pomůže proti kašli? No, přece lipový! Slazený akátovým medem. Na jaře ožívají kočky na vrbě jívě, v létě chroupeme hrušky, na podzim se stromům zbarví koruny a v zimě najdeme dárky pod jedličkou. Stromy nás okouzluje po celý rok. V atlasu z pera animátorky a ilustrátorky Zuzany Čupové stromy ožívají, vykračují si, tančí, muzicírují, jednoduše žijí!

cena: 329 Kč
www.meander.cz

Sloup sv. Trojice, stojící na Horním náměstí v Olomouci, je nejkrásnějším morovým sloupem, který nechala v roce 1713 postavit městská rada. Na téměř čtyři desítky let trvající tvorbě 32 m vysokého monumentálního sousoší se podíleli hlavně architekt...										
POMŮCKA: DIN, IZ, ULC	VYBAVENÍ ZUBY	VÝPLŇ OKNA	1. DÍL TAJENKY	RUSKY Z	ŠACHOVÝ VELMISTR	POLYNÉSKÉ OSTROVY	ČÁST REPUBLIKY	OBCHODNÍ AKADEMIE ZKR.	INICIÁLY ZPĚVÁKA KRYLA	
OSVÍCENÍ					ODRAZ OD ZEMĚ					
ZNIČENÍ					ALKOHOL. RÝŽOVÝ NÁPOJ					
SPZ ÚSTÍ NAD LABEM				AMERICKÉ ZVÍŘE				3. DÍL TAJENKY	BOJOVÉ CVIČENÍ ???-CHI	
SLADKÝ ALKOHOL. NÁPOJ				SKON	PSOVITÁ SELMA					
					JINAM NÁREČ.					
	ZNAČKA ŠVÉDSKÉHO AUTOMOBILU	ZNAČKA HOŘČICE BICYKL					CHEM. ZN. SODÍKU			
							DIV			
FLEKY						STĚNY				
						EMBLÉM				
SRDEČNICE					OSLNIVÉ SVĚTLO				CHEM. ZN. LANTHANU	
					MCBAJNOVO JMÉNO					
AVŠAK				ČESKÝ REŽISÉR JIŘÍ ???						
				ŠÍČÍ VLÁKNŮ						
BÝVALÉ NĚMECKÉ HLAVNÍ MĚSTO					ŽENSKÉ JMÉNO					
					NAPLAVE-NINA					
	JMÉNO SPISOVATELE STAŠKA	OZN. CITL. FILMU				VADA			STINNÁ MÍSTA	
		SOUDNÍ PŘE ZASTAR.				TÝKAJÍCÍ SE TCHOŘE				
UMĚLÁ LESKLÁ LÁTKA						DRUH PTÁKA				
						ELEKTRIFIK. ŽELEZNIC ZKR.				
NAROZEN ZKR.				CITOSLOVCE OPOVRŽENÍ			INIC. VÝTV. TYRLOVÉ			
				SLUCHOVÝ ORGÁN			ELIŠKA DOMÁCKY			
ZDE			ÚSCHOVA							
			INICIÁLY SPISOVATELE NEFFA							
2. DÍL TAJENKY							PŘADNÁ ROSTLINA			
SOUSTAVA LAN							POLNÍ MÍRY			

Poznáte místo na obrázku?

- a) zámek Litomyšl
- b) zámek Nelahozeves
- c) zámek Telč

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, ZÁŘÍ 2024

Celkem došlo 2 425 odpovědí | 2 395 z internetu |
30 dopisů | z toho 1 404 žen a 1 021 mužů.

Křížovka

tajenka: Vesnice Holašovice ležící...

soutěžilo: 416 čtenářů; 405 správně, 11 špatně

výherci: Michaela Bastlová, Přestice; Jana Cihlářová, Votice; Miroslava Matznarová, Ústí nad Orlicí II – Hylavty

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na obrázku?

odpověď: c) hrad Rychmburk

soutěžilo: 456 čtenářů; 306 správně, 150 špatně

výherci: Alois Polásek, Ostrava-Hrabůvka; Miloslava Prachařová, Bojkovice; Hana Masaryková, Černčice (okr. Náchod)

Dřevěnky na Borku – unikát, který nemá v Česku obdoby

odpověď: c), b), b)

soutěžilo: 529 čtenářů; 415 správně, 114 špatně

výherci: Tereza Dvořáková, Sezemice; Martin Bystrianský, Dobříš; Jan Weber, Pardubice; Jan Steinbauer, Tábor; Soňa Netolická Marvanová, Ústí nad Labem; Petra Tempírová, Písařov; Václav Motyka, Třinec; Pepa Beran, Klatovy 1; Iveta Leová, Praha 3; Filip Vyskočil st., Plzeň; Isabela Rundová, Jablonec nad Nisou

Začala škola? Nevadí.

odpověď: a), c), b)

soutěžilo: 511 čtenářů; 503 správně, 8 špatně

výherci: Lenka Bousková, Svatý Jan; Anděla Matějková, Železný Brod; Lenka Rokowská, Studénka; Pavlína Maršálková, Studénka; Tereza Rokowská, Lom u Mostu; Peter Supek, Jindřichův Hradec; Karel Říha, Třebíč; Michaela Honců, Nová Paka; Jindřich Manda, Český Těšín; Blanka Roubková, Chýnov

Babí léto v Plzeňském kraji

odpověď: a), b), c)

soutěžilo: 513 čtenářů; 494 správně, 19 špatně

výherci: Jan Dvořák, Pardubice; Eva Čermáková, Rudka; Eliška Tyrnerová, Postupice; Anežka Janošová, Markvartovice; Jiřina Písová, Libouchec; Jan Rokowski, Ostrava; Vladislava Drechselová, Bystřice pod Hostýnem; Lenka Besedová, Frenštát pod Radhoštěm; Ivana Drkulová, Teplice; Josef Lopour, Svitavy

Soutěže končí 10. dne v měsíci.

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a fotohádanky nám zašlete do 10. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce.

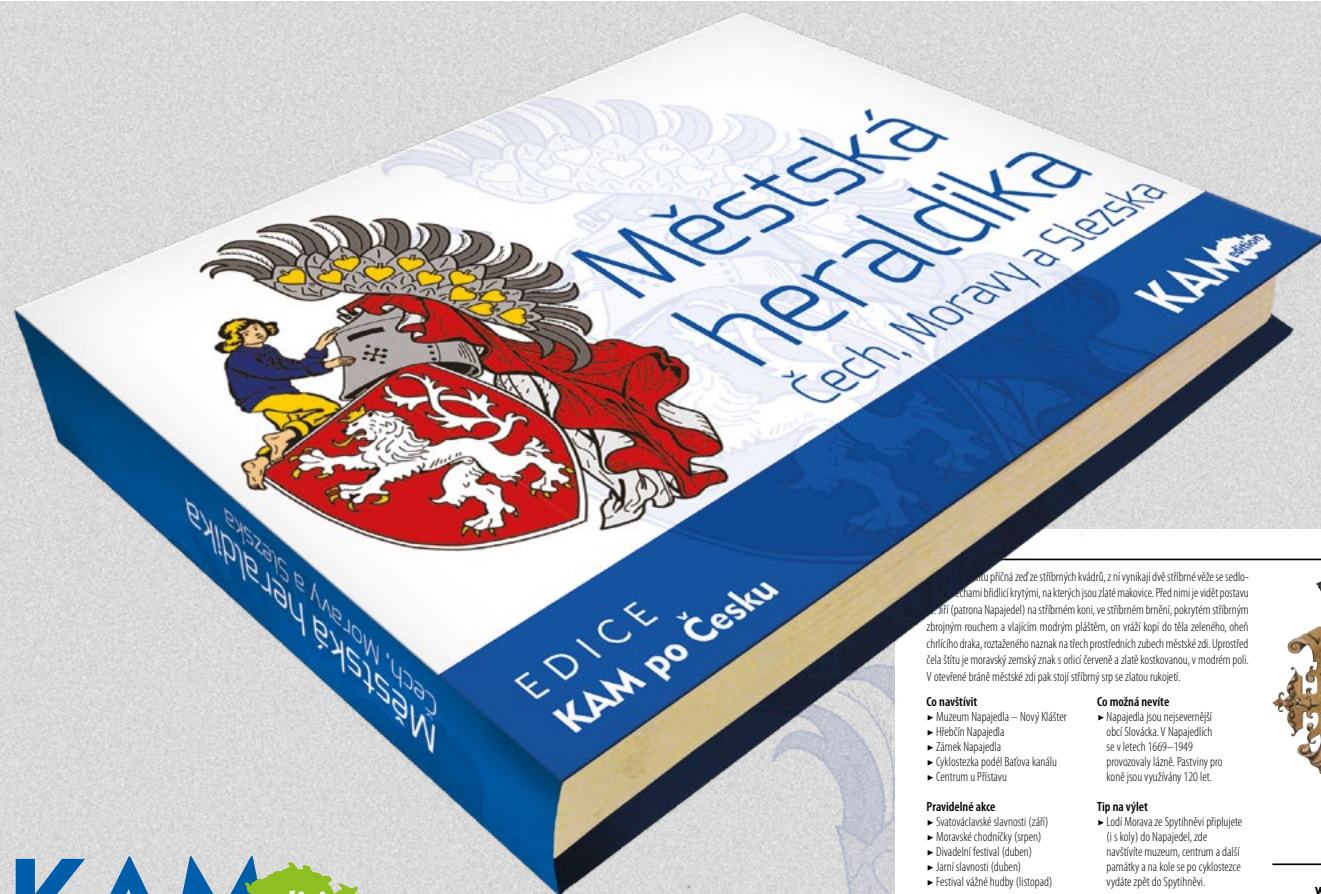
Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží ceny věnované vydavatelstvím KAM po Česku.

Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher.

Městská heraldika

Čech, Moravy a Slezska

Publikace z ediční řady KAM Edition

založeno l. p. 1355

...u příčné zdi ze stříbrných kůdrů, z ní vynikají dvě stříbrné věže se sedlo-
...hami bídlící krovými, na kterých jsou zlaté makovice. Před nimi je vidět postavu
...in (patrona Napajedla) na stříbrném koni, ve stříbrném brnění, pokrytém stříbrným
zbrojovým rouchem a vlnitým modrým pláštěm, on vřít kopí do těla zeleného, ohn-
chřícího draka, roztaženého nznak na třech prostředních zubech městské zdi. Uprostřed
čela štítu je moravský zemský znak s orlicí červené a zlaté kostkovanou, v modrém poli.
V otevřené bráně městské zdi pak stojí stříbrný srp se zlatou rukojetí.

Co navštívit

- Muzeum Napajedla – Nový klášter
- Hřebčin Napajedla
- Zámek Napajedla
- Cyklostezka podél Baťova kanálu
- Centrum u Přístavu

Pravidelné akce

- Svatováclavské slavnosti (září)
- Moravské chodnický (srpen)
- Divadelní festival (duben)
- Jarní slavnosti (duben)
- Festival válné hudby (listopad)

Co možná nevíte

- Napajedla jsou nejsevernější
obcí Slovácká. V Napajedlech
se v letech 1669–1949
provázely lázně. Pastviny pro
koně jsou využívány 120 let.

Tip na výlet

- Lodi Morava ze Spytihněvi připlujete
(i s koly) do Napajedla, zde
navštívíte muzeum, centrum a další
památky a na kole se po cyklostezce
vydáte zpět do Spytihněvi.

www.napajedla.cz
www.ic.napajedla.cz
www.kknapajedla.cz

KAM edition

V publikaci Městská heraldika Čech, Moravy a Slezska se dozvíte, jaký je aktuálně užívaný znak zhruba poloviny měst České republiky, rok jejich založení (první písemná zmínka), popis znaku, případně legendu o jeho vzniku. Nadčasovými sděleními jsou informace, co ve městě navštívit, pozvání na pravidelně pořádané akce a nechybí ani tipy na doporučený výlet.

Bonusem jsou znaky všech pražských městských částí.

■ vázaná plnobarevná

■ doporučená prodejní cena 250 Kč

CENA pro vás 150 Kč

■ objednat lze přímo v redakci

osobně: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3

telefonicky: +420 222 944 816-7

+420 602 223 279

e-mailem: redakce@kampocesku.cz

na e-shopu: www.kampocesku.cz/eshop

Český výrobce světelné vánoční výzdoby,
dekorací a osvětlení

